

TARTU ÜLIKOOL
raamatukogu

Aastaaruanne 2022

Sisukord

Sissejuhatus	2
Raamatukogu ja lugejad	4
Koolitused	6
Teenused lugejatele	8
Arendustegevus	9
Avatud teaduse toetamine	9
Keskkond	10
Tugiteenused	11
Kogud	12
Töö käsikirjade ja haruldaste raamatutega	14
Raamatukoguvõrk ja erialaraamatukogud	16
Koostöö	18
Liikmelisus	20
Personal	22
Tunnustamine	23
Finantsid	26
Üritused ja näitused	28
Üritused	28
Näitused	31
Lisa 1. Tartu Ülikooli raamatukogu arvudes 2018-2022	33
Tabel 1. Töötajad 2018.-2022. a	33
Tabel 2. Tulud ja kulud 2018.-2022. a	33
Tabel 3. Komplekteerimiskulud 2018.- 2022.a (tuhat eur)	34
Tabel 4. Raamatukogu (pearaamatukogu) komplekteerimiskulude jagunemine * valdkonniti 2018.–2022.a (tuhat eur)	34
Tabel 5. Lugejateeninduse näitajad 2018–2022. a	35
Tabel 6. Raamatukogu kogud 2018-2022. a (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi)	36
Tabel 7. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2018.–2022. a	37
Tabel 8. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2018.–2022. a	38
Tabel 9. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2018.–2022. a	39
Lisa 2. Tartu Ülikooli raamatukogu töötajate publikatsioonid 2022. a	40
Lisa 3. Tartu Ülikooli raamatukogu töötajate läbiviidud koolitused, ettekanded konverentsidel ja seminaridel 2022. a	45
Lisa 4. 2022. a korraldatud konverentsid, seminarid jt üritused	48
Lisa 5. 2022. aastal eksponeeritud näitused	51

Sissejuhatus

Tartu Ülikooli raamatukogu aastal 2022

2022. aasta juunis täitus Tartu Ülikooli raamatukogul 220 aastat. Raamatukogu asutamise päevaks loetakse esimese laenutuse sissekannet laenutuspäevikusse 23. juunil 1802. aastal. Ülikooli esimese allasutusena alustas tegevust raamatukogu umbes 4000 trükisest koosneva koguga. 220 aastat hiljem on meil arvel üle nelja miljoni teaviku.

Juubeliaasta ürituste kava, mis nägi ette igaks kuuks ühe suurema ürituse ja palju väiksemaid, oli meil valmis juba 2021. aasta novembris. Et 2022. aasta oli kuulutatud ka üleriigiliseks raamatukogude aastaks, oli meie enda juubelikavas arvestatud ka sellega.

24. veebruar 2022 muutis palju. Kadus tahtmine pidutsemiseks ning kujundasime oma tegevuse ümber, alustades raamatukogule sobilikul viisil Ukraina sõjapõgenike abistamist: avasime märtsist eraldi nõustamispunkti, vormistasime ukrainlasi lugejaks lihtsustatud korras, korraldasime senise laste mängutoa Ukraina toaks jne.

Sõda jättis oma märgi tervele aastale. Meie esialgne juubelikava plaanitud kujul ei saanudki teoks, kuid raamatukogu väärikat iga ja auväärset positsiooni Eesti ühiskonnas suutsime siiski märkida mitme tähendusriikka ettevõtmisega. Tuleviku ja ajaloo tarbeks sai raamatukogu kaasaeg, areng ja küsimused, läbi arutatud ja kirja pandud raamatukogu aastaraamatusse (Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010 – 2021. Tartu. 2022). Avalikkusele tutvustas raamatukogu väga mitmekesisest tegevust ajalehega Tartu Postimees koostööst sündinud ja läbi aasta kord kuus ajalehes ilmunud sari „Utlib 220“. Raamatukogu aastapäevaaktus 17. juunil oli väärikas ja akadeemiline. Aastapäevakõne pidas luuletaja Doris Kareva. Tervituskõned olid Vabariigi President Alar Kariselt, ülikooli rektorilt Toomas Asserilt, Tartu linnapea Urmas Klaasilt. Omamoodi tähtsündmuseks kujunes ka mitmete väliskülalistega teadusraamatukogude tulevikule pühendatud visioonikonverents 1.novembril, milles osalesid kõik Eesti teadus- ja erialaraamatukogud.

Lõppenud 2022. aasta plusspoolele jääb raamatukogu halduskulude ümberkorraldus ning sellega saavutatud kokkuvõtteid, mille mõju ja ulatus ilmnevad juba aastal 2023. Nimelt paigutati raamatukogu katusele 943 päikesepaneeli, mis lubab 27 500m²-lises hoones, mille elektritarbimine isegi suvekuudel ulatub 100 000 kWh-ni, suurt energia kokkuvõtet. Samas suutsime ka ise, oma käitumise ja tööharjumuste muutmisega, vähendada tunduvalt igapäevast energiakulu. Korraldasime ümber ka fondihoidlate puhastamise: 4300m² fondihoidlaid koristavad robotid ning tellitavat puhastusteenust me ei kasuta. Need kokkuvõtteid lisaks välislähetuste otsustavale (ka COVIDist tingitud) vähendamisele võimaldasid raamatukogul finantsiliselt keeruka 2022. aasta edukalt lõpetada.

Üks olulisemaid ja tulemuslikumaid raamatukogu töösuundi 2022. aastal oli meie teadusinformatsioonitaristu arendamine. Tartu Ülikooli digitaalarhiiv DSpace kasvas võrreldes eelmise aastaga 15% võrra ja sisaldab 2023. aasta seisuga 82 183 nimetust. Ligikaudu poole lisandunud materjalidest moodustavad aasta jooksul kaitstud dissertatsioonid ning üliõpilastööd. Kuna raamatukogu hallatav digitaalarhiiv on näidanud jätkusuutlikkust, siis on ülikooli teistes üksustes eraldi üleval peetud andmekogusid hakatud

meile üle tooma. Näiteks 2022. aastal migreeriti digitaalarhiivi TÜ peremeditsiini ja rahvatervishoiu üliõpilastööde kogu mida peeti varasemalt üleval eraldiseisvana.

Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatava projekti „Kultuuripärandi digiteerimine 2018-2023“ alamprojekti „Eesti teadus- ja õppekirjandus“ raames lisandus TÜ digitaalarhiivi 3005 nimetust.

Euroopa Komisjoni kultuuriprogrammist kaasfinantseeritava EODOPEN projekti raames digiteeriti 2022. aastal 361 raamatut. Digiteeritud materjalide arhiveerimisel tegeleti paralleelselt ka autoriõiguste täpsustamisega (EU kaubanduskäibest väljas olevate trükiste autoriõiguste halduse portaal EUIPO OoC), eesmärgiks võimalikult paljud materjalid teha vabalt kättesaadavaks kõigile soovijatele. Selle tegevuse jaoks on loodud andmete sisestamist hõlbustav tarkvaralahendus.

Kogud kasvasid tavapärasest tagasihoidlikuma komplekteerimise, rohkete annetuste ja retrokomplekteerimisega. Kahanev komplekteerimissumma aina kallinevas turusituatsioonis teeb väga murelikuks. Kuid 2022. aastal täienesid meie kogud rohkete annetuste võrra. Statistiliselt kogunes elektronkataloogis vastuvõetud annetusi 2021. aastaga võrreldes poole rohkem – 2021. a 3526 ja 2022. a 7764 annetust.

2022. aastal alanud ja jätkuvatest projektidest on meile endalegi vajalik raamatukogudes tehtava kodanikuteaduse arendamisele keskenduv LibOCS kodanikuteaduse projekt. Meie raamatukogu juhtida on kogu projekt, ka raamatukogudes kodanikuteaduse edendamiseks kasutatava nn tööriistakasti valmistamine.

Lisaks aina suurenevale koormusele digipädevusõppe korraldamisel ülikoolis, alustasime tulemuslikult ka Tartu linna aktiivõppeprogrammi raames gümnaasistide koolitamist. Eriti aktiivsed olid selles osas Tartu Treffneri Gümnaasium ja Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium. Pikaajalised kontaktid on ka Miina Härma Gümnaasiumiga, kes finantseerib õpilaste koolitusi kooli eelarvest.

2022. aasta jääb ka valusa õppetunni aastaks. Oskamatusest näha raamatukogu küllastavate inimeste kurje kavatsusi, langesime rahvusvahelise kurjategijate rünnaku ohvriks. Meie fondidest varastati kaheksa A. Puškini ja N. Gogoli teost, kõik avaldatud 19. sajandi alguses. Saadud õppetund ei unune, kuigi ümberkorraldused, mis peavad tagama, et juhtunu ei korduks, on tehtud ja tegemisel.

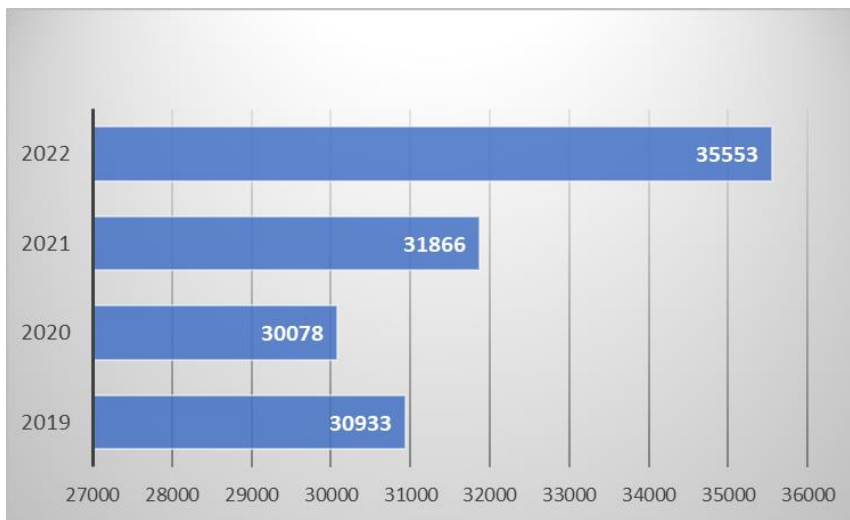
Aasta pluss- ja miinusmärke kõrvutades julgen siiski kinnitada, et kõige olulisem on siiski saavutatud: vanad ja noored on taas raamatukogu üles leidnud. Küllastajate küsitluste põhjal on raamatukogu neile meeldiv õppe- ja töökeskkond ning raamatukogu küllastati aastal 2022 üle 35 000 korra enam kui aastal 2021.

Krista Aru
direktor

Raamatukogu ja lugejad

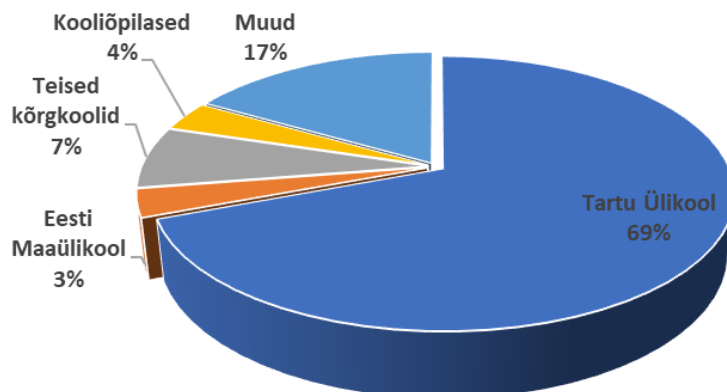
Eesmärk nr 1 – Ülikooli õppetöö toetamine ja rikastamine. Raamatukogu arendab kaasaegseid teenuseid ja kursusi, et suurendada ülikooli õppetöö tulemuslikkust, arendada üliõpilaste tulevikuoskusi ning pakkuda üliõpilastele terviklikku ülikoolikogemust.

2022. aasta lõpuks oli raamatukogul 35 553 registreeritud lugejat, neist väljastpoolt Tartu Ülikooli 10942 ehk 31%. Lugejateeninduse statistilisi andmeid vt **Lisa 1., tabel 5.**

Joonis 1 Raamatukogu registreerunud lugejate arv 2019-2022

2022. aastal registreeriti 4039 uut lugejat, mis teeb keskmiselt 77 uut lugejat nädalas. Lugejate andmebaasis oli 2022. aasta lõpuks kokku 35 553 inimest ehk 10% rohkem kui eelmisel aastal. Aastaga on lugejaskonnas suurenenud eelkõige TÜ üliõpilaste, gümnasistide ja teiste kõrgkoolide üliõpilaste arv.

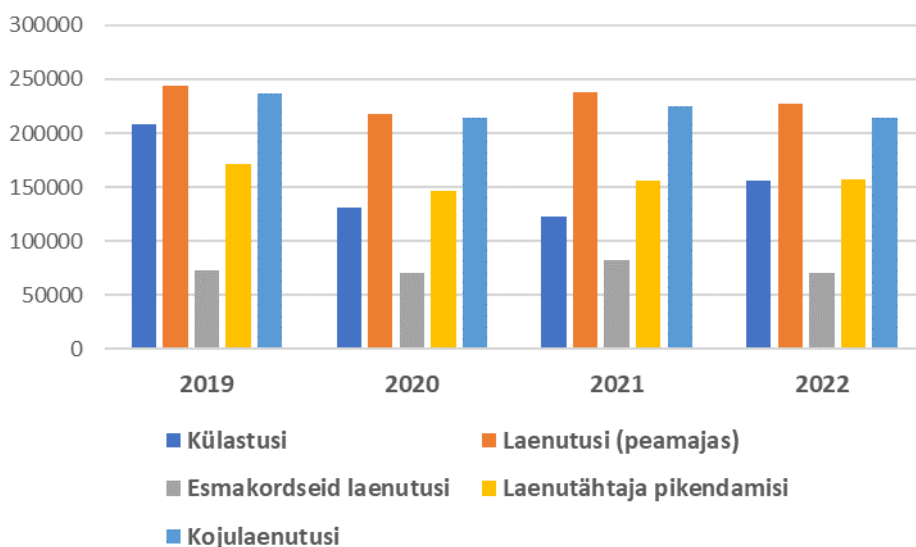

Joonis 2 Raamatukogu lugejate jaotus 2022.a

Lugejate osakaal andmebaasis jagunes järgmiselt: üliõpilased moodustasid 58,4% , õppejõud, teadurid 6,2% , magistrandid, doktorandid 12,4% ja muud 23% lugejate üldarvust.

Aasta jooksul registreeriti 300 744 laenutust, sh 87 235 esmakordset laenutust, 213 509 laenutähtaja pikendamist.

2022. aastal registreeriti pearaamatukogus 156 375 füüsilist külastust ning aasta jooksul 3 814 804 virtuaalset külastust.

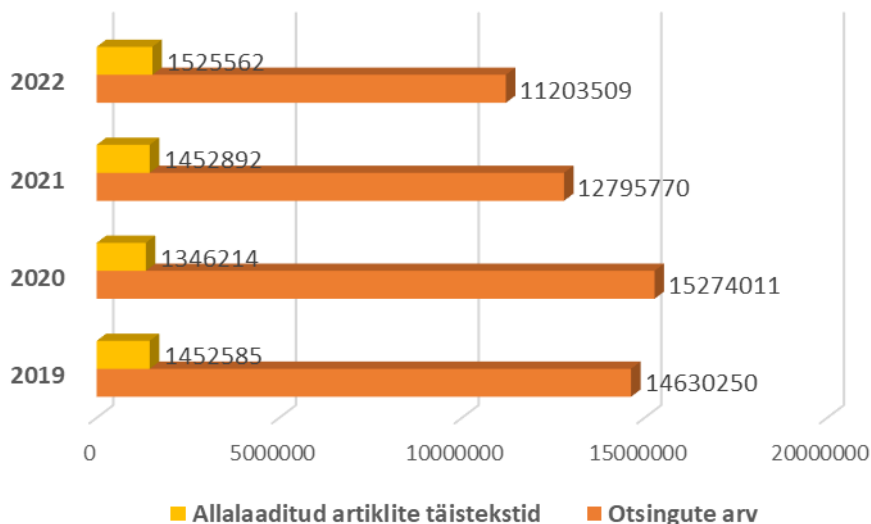

Joonis 3 Raamatukogu kasutamine 2019-2022

2022. aasta statistika järgi 88% kõigist raamatukogu peamajas teostatud laenutusest toimus teeninduspunktides. Kojulaenutuste arv vähenes võrreldes 2021. aastaga 5% võrra. Raamatukogu füüsiliste külastuste arv suurenes 2022. aastal koguni 22% ning see on viimaste aastate langustrendi kõrval positiivne näitaja. Raamatukogu virtuaalsete külastuste arv 2022. aastal oli 3,8 miljonit ja see on viimastel aastatel muutumatuna püsinud.

Tartu Ülikooli teadus- ja arendustööks on väga oluline elektroonilise teadusinformatsiooni olemasolu. Kuna paljud lugejad ei pruugi enam raamatukogu kogude kasutamiseks raamatukokku tulla, siis on raamatukogude ülesanne tagada tõrgeteta ja võimalikult mugav juurdepääs informatsioonile.

2022. a lõpuks oli raamatukogu vahendusel loodud juurdepääs 134 sidusandmebaasile, mis sisaldasid 63 840 teadusajakirja täisteksti või referaati, hulgaliselt teatmeteoseid ning maailma juhtivate teaduskirjastuste monograafiade elektroonilisi versioone.

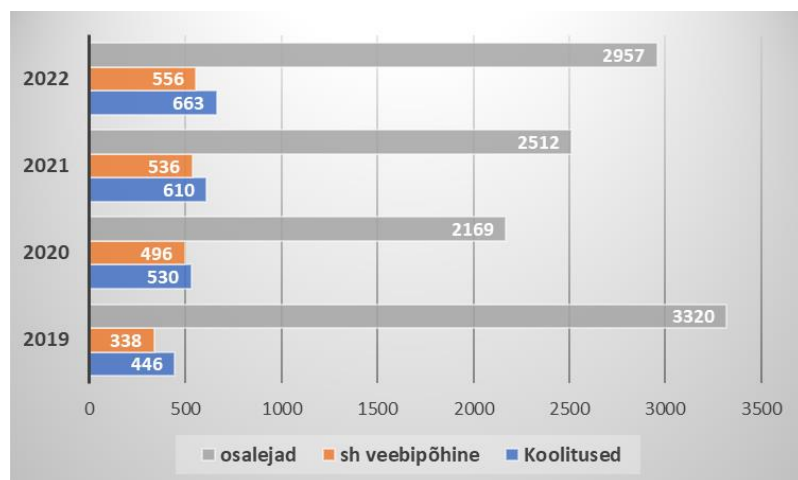
Joonis 4 Andmebaaside kasutamine 2019-2022

Koolitused

Ülikooli õppetöö toetamiseks ja rikastamiseks ning üliõpilaste tulevikuoskuste arendamiseks pakub raamatukogu infopädevuse ja teadusandmete haldamisega seotud koolitusi tudengitele ja ülikooli töötajatele.

Ülikooliväliselt toimib koolitusala koostöö Tartu Kõrgema Kunstikooli (andmebaasid) ja Eesti Maaülikooliga (andmehaldus). Tartu Linna aktiivõppeprogrammi raames koolitatakse gümnasiste. Eriti aktiivsed on selles osas Tartu Treffneri Gümnaasium, Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium ning pikaajalised kontaktid on ka Miina Härma Gümnaasiumiga.

Koolitusmaterjale hoitakse ajakohasena ning need on avatud juurdepääsu põhimõtteid järgides kõigile kättesaadavad. Õppijatelt kogutakse tagasisidet ning sellest lähtuvalt arendatakse õppematerjale. Koolitusi pakutakse eesti ja inglise keeles.

Joonis 5 Raamatukogu koolitused ja osalejad 2019-2022

2022. aastal osales kõikidel raamatukogu poolt pakutud koolitustel kokku 2957 inimest, koolitusi tehti kokku 663 tundi. Tasulise teenusena pakutakse koolitusi kõigile huvilistele.

E-kursused

Raamatukogu poolt koostatud, ülikooli ainekavade raames läbiviidavad kursused:

- „Sissejuhatus erialainfootsingusse“ (OIAO.06.051, 3 EAP) lõpetas 41 doktoranti, neist 11 läbisid kursuse inglise keeles.
- „Infopädevuse alused“ (OIAO.06.050, 3 EAP) lõpetas 318 üliõpilast, nendest 12 läbis kursuse inglise keeles.
- „Teadusandmete haldus ja publitseerimine“ (LTOM.00.007, 3 EAP), lõpetas 39 doktoranti.
- „Infopädevuse alused“ (OIAO.06.050, 3 EAP) lõpetas 364 üliõpilast, nendest 9 läbis kursuse inglise keeles.

Kursused, kuhu on integreeritud raamatukogu poolt läbiviidav moodul:

- UUS! Introduction to Doctoral Studies in Science and Technology (LTLT.00.002), 3 moodulit: Andmebaasid; Zotero; avatud teadus ja teadusandmete haldamine. 80 tudengit.
 - UUS! Õigusteadusliku uurimistöö alused ja akadeemiline väljendusoskus (P2OG.01.129) Infootsingu alused õigusteaduse valdkonnas. 134 tudengit
 - Hea teadus, raam nõuded, väärtused ja tegevuspõhimõtted“ (HVFI.01.002), lõpetas 37 doktoranti (Üleülikooliline valikaine doktorantidele, milles üks moodul käsitleb avatud teadust. 2022. aastal läbis kursuse kevadsemestril inglise keeles 29 doktoranti ja sügissemestril eesti keeles 8 doktoranti.)
 - Uurimistöö füsioteraapia erialal (KKS.05.089) Infootsingu alused füsioteraapia valdkonnas. 43 tudengit
 - Teadustöö metoodika. Üldkursus magistriõppele (KKS.02.011) Infootsingu alused liikumis- ja sporditeaduste valdkonnas. 40 tudengit
- Õppejõudude soovil rikastatakse õppetööd seminaride läbiviimisega.

E-kursus „Infopädevus“ (end MOOC) ja aktiivõppeprogramm gümnaasiumidele

Aastatel 2017-2020 kõigile huvilistele tasuta toimunud e-kursus „Infopädevus“ muudeti 2021. aastal väikese osalustasuga (10 eurot) e-kursuseks, 2022.a. lõpetas selle 58 osalejat.

Kevadel korraldati kursuse materjalide baasil eraldi kursus Miina Härma Gümnaasiumile, mis disainiti arvestades kooli soove. Hea koostöö on Hugo Treffneri Gümnaasiumi informaatika õpetajaga, kes kasutab kursust oma õppeaine raames, nii et selle läbivad kõik 11. klassi õpilased. Lisaks käisid õpilased aktiivõppe programmi raames ka raamatukoguga kohapeal tutvumas (kokku 147 õpilast).

Tartu Linnavalituse poolt ellu kutsutud aktiivõppeprogrammi raames osalesid “Miks Google`st ei piisa” loengutel Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi 11. klasside õpilased (kokku 86 õpilast).

Lisaks e-kursustele viidi läbi hulgaliselt kasutajakoolitusi ning vajaduspõhiseid koolitusi (nt teadusandmete haldamise koolitused ülikooli töötajatele ja EMÜ TREICLAKE projekti töörühmale; andmebaaside tutvustus raamatukogu teenindusosakonnale).

Teenused lugejatele

- ✓ Teenuste areng ei tähenda ainult uute lahenduste juurutamist, vaid ka olemasoleva tõhustamist või uuele tasandile viimist. Nii jätkuks ka 2022. aastal teeninduse kiiruse parendamine, arvestades sellega, et tänapäeva inimene hindab väga kõrgelt oma aega. Hoidlast raamatu väljatoomise aeg on 30 minutit kuni üks tund ning infopäringutele vastatakse 24 h jooksul, sh ka nädalavahetustel (siiani oli standardiks 1-3 tööpäeva).
- ✓ Teenuste arendamisel arvestatakse sihtrühmade vajadusi ning selleks tuleb regulaarselt koguda tagasisidet ja seda analüüsida. 2022. aasta sügisel viis raamatukogu koostöös TÜ majandusteaduskonna magistrandidega läbi vaatlusprojekte. Tagasisidestamine jäi 2023. aasta algusesse.
- ✓ Nägemispuudega inimestele paremate võimaluste loomiseks arendati 2022. aastal edasi vastavaid teenuseid – EODOPEN projekti raames oli tegemisel vaegnägijatele kättesaadav veebileht (koostöö Pimedate Ühinguga).
- ✓ Ülikooli õppetöö toetamiseks tagati aasta vältel kasutajatele mõeldud arvutipargi ja vajalike iseteenindusmasinate tõrgeteta toimimine ning varustatus vajalike tarkvaradega. 2022. aastal uuendati WiFi levi raamatukogu siseselt ning Tartu linna toel lisati WiFi levivõimekust majaesisele platsile.
- ✓ Traditsiooniliselt toetati tudengite õppimist eksamisessioonide ajal raamatukogus korraldatud ÖÖraamatukoguga, mis toimub igal aastal jaanuaris ja mais. Eesmärgiks oli luua mugav õpikeskkond ning pakkuda öisetele õppuritele veidi meelelahutust ja vaimu virgutust. Jaanuari ÖÖraamatukogu toimus veel koroonatõrje tingimustes, seega üritusi selle raames ei korraldatud, v.a kohtumised lugemiskoeraga. Maikuu ÖÖraamatukogu kestis aga esmakordselt tervelt neli nädalat. Selle raames toimusid ka mitmed tudengite korraldatud üritused. Taaselustati koostöö TÜÜE-ga, mis kujunes tulemuslikuks.
- ✓ Raamatukogu püüdis oma võimaluste piires kaasa aidata Ukraina sõjapõgenike kiiremaks kohanemiseks Eesti ühiskonnaga. Alates märtsist anti erandkorras Ukraina sõjapõgenikele kojulaenuõigused ning võimaldati ligipääs arvutitele ja printeritele. Lisaks seati nende jaoks ümber raamatukogu peretuba, kuhu koguti kokku ka tartlaste poolt annetatud ukrainakeelsed raamatud.

Arendustegevus

Eesmärk 2 – Teadus- ja arendustegevuse partner ja keskkond – raamatukogu panustab aktiivselt Eesti ja ülikooli teaduspoliitika arendamisse ning edendab teadustaristut, pakkudes teadlaskonnale vajalikke tugiteenuseid ja aidates kaasa ülikooli teadustulemuste levitamisele.

Avatud teaduse toetamine

Raamatukogu tegevuse eesmärk on toetada avatud teaduse põhimõtteid ning suurendada ülikooli ja Eesti teadustulemuste nähtavust maailmas. Võttes arvesse „Horisont 2020“ nõudeid ja suuniseid avatud juurdepääsuga publitseerimisele ja avaandmetele, edendatakse koostööd teadlaskonna ja raamatukogu spetsialistide vahel Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammide elluviimisel.

TÜ raamatukogu osaleb aktiivse partnerina rahvusvahelistes teadus- ja arendustegevusega seotud võrgustikes - Enlight Rise, OpenAIRE, Guild OS, DataCite, Liber, EOSC Nordic.

Raamatukogu jätkas edukalt DataCite Eesti haldamist ja uuendamist, tagades kõikidele Eesti teadlastele võimaluse hankida teadusandmetele DOI identifikaatoreid.

Avatud juurdepääs

Raamatukogu viib läbi üritusi, mis toetavad avatud juurdepääsu. Eesmärgiks on avatud juurdepääsu poliitika väljatöötamine, toetamine ja järgimine Eestis. Selleks pakutakse avatud publitseerimise ja teadusandmete haldamisega seotud koolitusi ja teenuseid. Järgitakse Euroopa Liidu vastavaid direktiive ning juurutatakse parimaid praktikaid.

Koolitused

TÜ raamatukogu viib läbi mitut kursust, mis on seotud avatud teaduse põhimõtete tutvustamisega ja andmehaldusplaanide koostamisega.

- “Teadusandmete haldus ja publitseerimine” (LTOM.00.007, 3 EAP), lõpetas 39 doktoranti.

Kursus on mõeldud doktorantidele, kellel on juba olemas oma andmed. Samal tingimusel saavad osa võtta ka magistrandid. Kursus toimub kaks korda aastas - sügissemestril eesti keeles ja kevadsemestril inglise keeles. Eesti keeles läbis kursuse 21 ja inglise keeles 18 üliõpilast. Kursus on üleülikooliline vabaaine. Lisaks kuulub see bioloogia ja ökoinnovatsiooni (205725) õppekavasse.

- ✓ Hea teadus, raamnõuded, väärtused ja tegevuspõhimõtted” (HVFI.01.002), lõpetas 37 doktoranti

Üleülikooliline valikaine doktorantidele, milles üks moodul käsitleb avatud teadust. 2022. aastal läbis kursuse kevadsemestril inglise keeles 29 doktoranti ja sügissemestril eesti keeles 8 doktoranti.

Andmehaldusplaanid

Järjest enam kasvab vajadus andmehaldusplaanide koostamisprotsessi nõustamise järele erinevatel uurimisgruppidel. Raamatukogu spetsialist Tiiu Tarkpea konsulteeris 2022. aasta jooksul erinevaid sihtrühmi nt Eesti Teadusagentuuri, Haridus-ja Teadusministeeriumi ekspertgrupe ning TÜ grandikeskust jt.

Rohkem ja põhjalikumat infot avaandmete ning andmehaldusplaani kohta leiab TÜ raamatukogu koostatud avatud materjalidega kursusel "Teadusandmete haldus ja publitseerimine".

Juba 2020. a kerkis teravalt üles teema isikuandmed kui teadusandmed. Varem oli see oluline nendes teadusprojektides, mis vajasis eetikakomitee nõusolekut, kuid Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) kehtima hakates on kõikides projektides isikuandmete kaitse teema oluline. Koostöös ülikooli spetsialistidega töötati välja põhjalikud juhendid teadlastele, mis käsitlevad just neile vajalikke isikuandmete kaitse aspekte. Samuti osaleti üleülikoolilise isikuandmete kaitse kursuse loomises.

Keskkond

Tartu Ülikooli teadus- ja arendustöök on väga oluline luua toetav teadusinformatsiooni taristu. Teadusinformatsioonitaristu arendamine on olnud üks põhilisemaid töösuundi 2022. aastal.

Repositoorium DSpace

Tartu Ülikooli digitaalarhiivis DSpace on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 15% võrra ja sisaldab 2022 aasta seisuga 82 183 nimetust. Ligikaudu poole lisandunud materjalidest moodustavad aasta jooksul kaitstud dissertatsioonid ning üliõpilastööd. Kuna raamatukogu hallatav digitaalarhiiv on näidanud jätkusuutlikkust, siis on ülikooli teistes üksustes eraldi üleval peetud andmekogusid hakatud meile üle tooma. 2022. aastal migreeriti digitaalarhiivi TÜ peremeditsiini ja rahvatervishoiu üliõpilastööde kogu mida peeti varasemalt üleval eraldiseisvana.

Jätkusid tööd digitaalarhiivi tarkvara uuendamiseks. Kuna planeeritud muudatus on suuremahuline ja hõlmab ka muudatusi välisele kasutajale mõeldud keskkonnas, siis võtavad ettevalmistustööd kauem aega.

DataDOI

Teadusandmete repositoorium DataDOI sisaldab 249 andmekogu. Võrreldes eelmise aastaga on andmehulk kasvanud 24% võrra. Sellest võib järeldada, et teadmine DataDOI olemasolust ja pakutavatest võimalustest on teadlaste seas levinud ning kasvatab populaarsust.

OJS platvorm

Teadusajakirjade avaldamise platvormil OJS (ojs.utlib.ee) on avaldatud 22 ajakirja. 2022. aastal lisandus üks uus rahvusvahelise teadlaskonna poolt väljaantav ajakiri: „Scandinavian Journal of Laboratory Animal Science“.

Kodulehed

Pidevalt on kaasajastatud TÜ raamatukogu Avatud teaduse kodulehti nii eesti kui ka inglise keeles. 2022. aastal uuendati DataCite Eesti veebilehe sisu.

Tugiteenused

Digiteerimine

Lähtuvalt raamatukogu digiteerimiskavast on digiteeritud ja TÜ digitaalarhiivis DSpace kättesaadavaks tehtud 1856 nimetust (238 207 kaadrit). Korrastatud on kunstiajaloolise fotokogu metaandmed.

Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatava projekti „Kultuuripärandi digiteerimine 2018-2023“ alamprojekti „Eesti teadus- ja õppekirjandus“ raames on TÜ digitaalarhiivi lisandunud 3005 nimetust.

Euroopa Komisjoni kultuuriprogrammist kaasfinantseeritava EODOPEN projekti raames on 2022. aastal digiteeritud 361 raamatut. Digiteeritud materjalide arhiveerimisel tegeletakse paralleelselt ka autoriõiguste täpsustamisega (EU kaubanduskäibest väljas olevate trükiste autoriõiguste halduse portaal EUIPO OoC), eesmärgiks võimalikult paljud materjalid teha vabalt kättesaadavaks kõigile soovijatele. Selle tegevuse jaoks on loodud andmete sisestamist hõlbustav tarkvaralahendus.

2022. aasta lõpus viidi läbi kampaania teaduspostrite kogumiseks ja moodustati digitaalarhiivis kollektsioon Tartu Ülikooli teadusettekanded. Kollektsiooni on kogutud 38 posterettekannet.

Multispektraalfotolabor

Multispektraalfotolabori tegevus on jätkuvalt arenemises. Tegevuse käigus on saavutatud Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatava projekti "Eesti E-varamu ja kogude säilitamine (teine etapp)" eesmärk: luua andmekogu 1000 multispektraalfotost.

2022. aasta lõpuks on olemas andmekogu, mis koosnes 1968 multispektraalfotost. Loodud on automatiseeritud töövoog fotode ekspordiks repositooriumisse. Aktiivselt on tegeletud multispektraalfotolabori võimaluste tutvustamisega erinevatele huvigruppidele.

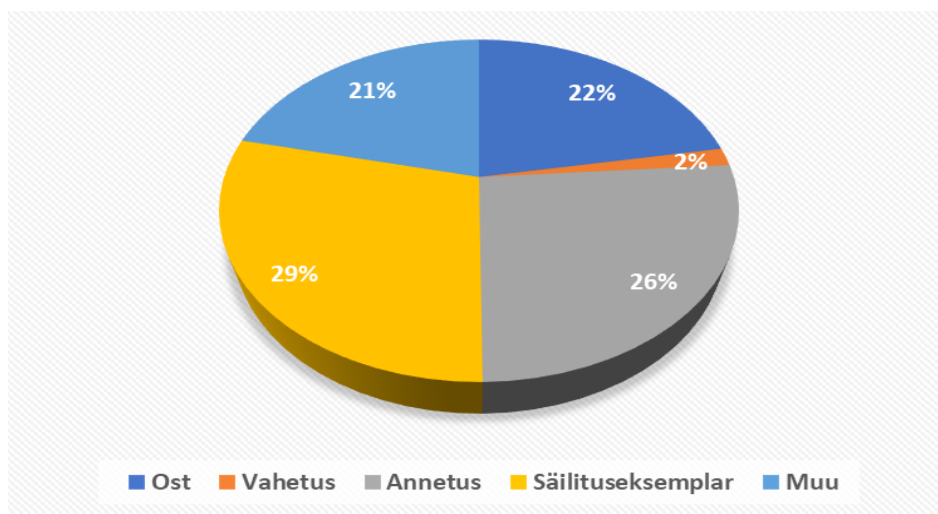
Kogud

Eesmärk 3 – Kultuuri- ja teaduspärandi arendamine ja avamine – raamatukogu arendab kogusid ning kogub Eesti ja ülikooli kultuuri- ning teaduspärandit, avades neid kasutajatele kaasaegsete vahendite ja meetoditega.

Raamatukogu tegevuse üheks põhieesmärgiks on arendada kogusid trükiste ja e-ajakirjade/andmebaaside komplekteerimise ning nende elektronkataloogis nähtavaks tegemise kaudu, sealjuures toetades ja rikastades ülikooli õppe – ja teadustööd. Komplekteerimissummade piires ja koostöös erialareferentidega telliti ülikooli õppe- ja teadustööks vajaliku kirjavara ja e-ajakirjad, pikendati andmebaaside kasutuslitsentse ja töötati võimalikult täieliku rahvustrükiste arhiivkogu moodustamise nimel.

Aasta jooksul kasvasid ülikooli raamatukogu kasutuskogud 30514 teaviku võrra, ulatudes aasta lõpuks 3 794 318 arvestusühikuni. Kõik kogud (kasutus-, vahetus- ja varukogu) kokku sisaldasid aasta lõpuks 3 794 580 teavikut. Tartu ülikooli raamatuvara suurus 2022. a lõpuks oli 4 224 736.

Raamatukogu kogude statistilisi andmeid vt **Lisa 1.** , tabel 6.

Joonis 6 Kasutuskogusse arvele võetud teavikud komplekteerimisallikate lõikes 2022 (pearaamatukogus)

2022. a lõppesid eelmised suuremahulised Tartu Ülikoolile teadusinformatsiooni soetamiseks mõeldud riiklikud raamhanked ning seetõttu tuli uued hanked ette valmistada. Kolm uut raamhanget, mille koostamine oli muutunud seadusandluse tõttu üsna keeruline, sõlmiti vahendusfirmaga EBSCO International Inc. teadusajakirjade ja – andmebaaside osas ja kirjastusega McGraw-Hill meditsiiniõpikute andmebaasi AccessMedicine ostmiseks juulis ja augustis.

2022. aastal täienesid kogud rohkete annetuste võrra. Statistiliselt kogunes elektronkataloogis vastuvõetud annetusi 2021. aastaga võrreldes poole rohkem – 2021. a

3526 ja 2022. a 7764 annetust. Annetuste märkimisväärselt suur koguarv tekkis erineval moel. Sellest arvuliselt mitte just väga mahukaks (kokku 892 raamatut), aga kataloogimise mõttes üheks keerulisemaks annetuseks kujunes oktoobris raamatukogus avatud Taiwani Hiina-uuringute teabekeskuse raamatute kataloogimine. Mitmed mahukad annetused saabusid Saksamaalt. Raamatukogu teaduskeskuse projektijuhi ning ülikooli klassikalise filoloogia professori Janika Pälli vahendusel võeti vastu Dr Wolfram-Aslan Maharam'i kogu Münchenist ning professor Fritsche raamatukogu Berliinist. Läbi töötamist ootavad väärtuslik Isidor Levini kogu (3 euroalust), mis sisaldab nii tema arhiivi kui ka trükiseid ning peamiselt ajaloo ning teoloogia-alaseid trükiseid sisaldav Jüri Raudsepa kogu (80 kasti) jne.

Päris äsja ilmunud või meie kogudest puudu olevaid raamatuid annetati kokku üle 320 korra.

Eesmärki leidmaks kogudesse puuduolevaid trükiseid kandis ka raamatukogu juubeliaastaks koostatud desideraatide nimekirjad „Kingi raamatukogule raamat“ kodulehel. Eelmisel aastal laekus tänu neile nimekirjadele kokku kümnekond haruldast trükist. Uuendatud nimekirjad jäävad raamatukogu kodulehele edasi.

Vahetussuhted muu maailma teadusraamatukogudega toimusid 2022. aastal sarnases mahus eelmiste aastatega, välja arvatud trükiste vahetamine Venemaa ja Valgevenega. Välisvahetuse teel saadakse raamatukogule hankida muidu raamatukaubandusvõrgust raskesti kättesaadavaid raamatuid ja jätkväljaandeid ning neid väljaandeid, mis rahapuudusel jääksid tellimata. Raamatukogu suurim vahetuspartner on Exchange Centre for Scientific Literature Soomes, samuti Indiana Ülikooli raamatukogu, Mikolaj Koperniku Toruńi Ülikooli raamatukogu Poolas, Ungari TA raamatukogu ning ka Leedu TA raamatukogu.

Vastavalt raamatukogu arengukava eesmärkidele – nii ülikooli õppetöö toetamise ja rikastamise kui ka kultuuri- ja teaduspärandi arendamise ja avamise alla sobitub kogude retrospektiivseks kirjeldamiseks tehtud tegevus. Kokku lisati 2022. aastal elektronkataloogi 4796 retroeksemplari. 2022. a lõpetati töö väikesemahulise Soome ja Rootsi koguga.

Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER

2022. aasta lõpuks oli e-kataloogis ESTER kirjeldatud 58% ehk 2472875 eksemplari Tartu Ülikooli raamatuvarast (pearaamatukogu eksemplarid 2076795, TÜ erialaraamatukogud – 396080) kokku 1386024 nimetust.

2022. a. aastal koostati uutele teavikutele 13960 bibliokirjet, originaalkirjeid oli 13508 ja koopiakirjeid 452. ESTERisse lisandus 20549 uut eksemplarikirjet.

Statistilisi andmeid vt **Lisa 1.**, tabel 7.

ESTERi kõrval on raamatukogu koduleheküljel kättesaadavad digiteeritud sedelkataloogid „Võõrkeelsed raamatud ilmunud kuni 1945“ ja „Venekeelsed raamatud ilmunud kuni 1916“.

Vastavalt vajadusele toimus Eesti märksõnastiku (EMS) toimetamine, teavikute liigitamine ja märksõnastamine. Märksõna normikirjed koostatakse Eesti märksõnastiku veebirakenduses

ja laaditakse regulaarselt andmebaasidesse ESTER ja ISE. Aasta jooksul täienes ESTER 1975 uue nime normikirjega ning redigeeriti 395 normikirjet.

EMSi kasutamist õpetatakse kõikidel infopädevuse koolitustel ning see on kasutusel kõigis ELNET konsortsiumi raamatukogudes. On vaja jälgida, et teaurus oleks ajakohane, kontrollitakse ingliskeelsete vastete olemasolu ja lisatakse puuduvad. Peale uute märksõnade kandmist EMS'ist Sierrasse on alati vaja olnud üle kontrollida ka vastavad normi- ja bibliokirjed ning vigased või puuduvad seosed parandada, samuti vajadusel kasutada liitparandamist.

Töö käsikirjade ja haruldaste raamatutega

2022. a jätkati juba eelmistel aastatel käivitatud kuni 1917. a-ni ilmunud trükiste retrokonversiooni projektiga. Vanaraamatu spetsialistide ülesandeks oli kirjeldada ja reinventeerida vastavad haruldased raamatud (ilm. kuni 1700 jt) ning põhikogus kuni 1830 ilmunud raamatud.

2022. aastal tehti Rara saalis läbi Sierra 2295 laenutust:

- 300 haruldast raamatut
- 571 käsikirja
- 426 fotot
- 143 kunstiteost

2022. aasta alguse mahukaim töö oli 2021.–2022. aastal riikliku tegevuskava „Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023“ allprojekti „Eesti fotopärandi digiteerimine (klaas- ja filminegatiivid)“ I etapi raames digiteeritud kunstiajaloolise fotokogu (F 192) klaasnegatiivide failide arhiveerimine DSpace'is, millega kaasnes MS Accessi andmebaasist pärit metaandmete parandamine, täiendamine, ühtlustamine ja Dublin Core'i metaandmelementidega vastavusse viimine.

Lugejate tellimusena valmis fotodest 420 faili.

27. veebruaril 2022 avati Juri Lotmani 100 aasta juubelile pühendatud aastanäitus „Juri Lotman – Tartu Ülikooli professor“, kus eksponeeriti käsikirjalisi materjale Lotmani isikuarhiivist ja trükiseid raamatukogu teistest kogudest. Viidi läbi kuraatorituure nii raamatukogu töötajatele kui külalistele väljast.

Riikliku projekti „Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023“ raames toimuva dokumendipärandi digiteerimise allprojekti „Vaba rahvas vabal maal 1920–1940“ jaoks valiti välja ja saadeti Rahvusarhiivi digiteerimisele vastava perioodi dokumendipärandit. Projekti raames digiteeriti 276 säilikut järgmistest arhiivifondidest.

2022. aasta lõpus alustati rariteetsete eestikeelse trükise ja arhiivkogu omavahelise vahekorra täpsustamisega ja kogude vastava ümberkorraldamisega.

2022. aastal olid kogudesse kuuluvad teosed väljas mitmel näitusel ja seda erakordselt rohkearvuliselt:

- Karl Morgenstern. Tartu õpetlase kunstikogu. 14.05.2022–21.08.2022. Tallinn, Mikkel muuseum – 9 raamatut, 77 kunstiteost.
- Rooma 1810. Balti metseeni von Blanckenhageni kunstiostud. 17.09.2022–22.01.2023. Tallinn, Kadrioru kunstimuuseum – 27 kunstiteost, 2 albumit.
- Kunst või teadus. 14.10.2022–19.03.2023. Tallinn, KUMU – 19 kunstiteost, 2 arhiivisäilikut, 4 raamatut.
- Iidamast-aadamast. Heaks eluks vajalikud asjad. 23.04.2022–27.05.2023. TÜ muuseum – 4 käsikirja.

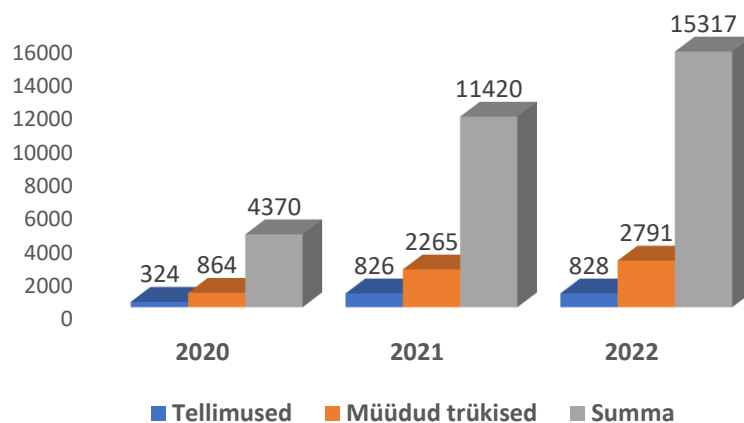
E-raamatupood

Erinevate teenuste kompleksi, mida raamatukogu kasutajatele pakub, kuulub samuti e-raamatupood. E-raamatupoe kaudu on võimalik osta raamatuid, mida raamatukogu enam ei vaja või mida on mitu eksemplari.

E-poele oli 2022. a väga tööine. Väljatoomist väärrib, et ehkki tellimuste koguarv hüppeliselt ei kasvanud, on e-poele kujunenud oma püsiklientidest ostjaskond, kelle ostuhuviks on enamasti vanemad ja kallimad trükised.

2022. aastal oli e-raamatupoel võimalus ennast tutvustada meedia vahendusel, kui juubeliaastaga seoses ilmusid raamatukogu tutvustavad artiklid Tartu Postimehes ja klipp ETV saates „Ringvaade“.

Tellimuste hulk suurenes oluliselt sügisel tehtud sooduskampaania (raamatud olid kuu vältel 20 % soodsamad) ajal, samuti peale Ringvaate saadet detsembris .

Joonis 7 E-poe tellimused ja müük 2020-2022

Aasta jooksul lisandus poe müüginimekirja 1245 uut nimetust. Aktiivses müügis on 8171 erinevat toodet, trükiste koguarv e-poe baasis on 14 200.

Jätakuvalt on kahjuks probleemiks makselahenduse töökindlus. Endiselt ei salvestu kõik tellimused, mille tõttu tuleb eraldi jälgida raha liikumist SEB pangaarvel ja SEB makseportaalis. Krediitkaardiga maksjate tellimuste juures ei kajastu alati pakiautomaadi asukoht ja siis tuleb kliendiga isiklikult ühendust võtta.

Raamatukoguvõrk ja erialaraamatukogud

2022. a lõpu seisuga koosnes TÜ raamatukoguvõrk lisaks Tartu Ülikooli raamatukogule 29 erialaraamatukogust ja neis töötavast 42 raamatukoguhoidjast. Neile lisanduvad kuus koostöölepingu alusel elektronkataloog ESTER-iga liitunud raamatukogu oma üheksa töötajaga. Need raamatukogud on järgmised: Balti Kaitsekolledži raamatukogu, Riigikohtu raamatukogu, Soome instituudi raamatukogu, Tartu Kõrgema Kunstikooli Pallase raamatukogu, Tartu Kunstimuuseumi raamatukogu, Eesti Looduseuurijate Seltsi raamatukogu.

Tartu Ülikooli allüksused, kus puudub erialaraamatukogu on kokku 12 ning kirjed elektronkataloogi koostab pearaamatukogu töötaja, teavikud asuvad allüksustes ja omavad oma asutuste asukohakoodi. Need allüksused on järgmised:

- Tehnoloogiainstituut
- Molekulaar- ja rakubioloogia instituut
- Botaanika osakond
- Geograafia osakond
- Etnoloogia osakond
- Usuteaduskond – teavikud võetakse Tartu Ülikooli raamatukogu arvele
- Psühholoogia instituut
- Zooloogia osakond
- Genoomika instituut
- Kunstiajaloo osakond
- Eesti ajaloo osakond. Uusima aja osakond
- TÜ raamatukogu teaduskeskus

2022. aastal otsustati annetada osa varasematel aegadel deponeeritud raamatutest erialakogudele. Nendeks erialakogudeks on biomeedikumi raamatukogu, majandusraamatukogu ja keemiaraamatukogu. Erialakogude peaspetsialist on kaasatud

tööprotsessi algusest lõpuni, olles protsessi suunaja, konsultant, vigade parandaja ja probleemide lahendaja.

2022. aastal jätkati raamatute risttagastuse teenusega. Probleme oli endiselt risttagastusümbrikega, mida ei jagunud peamajja.

Raamatukogudevaheline laenutus (RVL)

Põhitähelepanu RVL teenuse pakkumisel on operatiivsusel. Tellimuste edastamine toimub 1-2 päeva jooksul, lugejate teavitamine saabunud kirjanduse kohta 1-2 tunni jooksul.

Raamatute tellimise täitmata jäämise põhjuseks on raamatute kohalkasutamise staatus nii Eesti kui ka välismaa raamatukogudes. Üsna palju tellitakse nii uusi raamatuid, mis ei ole veel raamatukogudesse jõudnud.

Aktiivselt kasutavad RVL-teenuseid teiste Eesti linnade ja valdade raamatukogud. Kuna valla ja küla raamatukogu lugejaks on tihti Tartu Ülikooli kaugõppe ja täiendkoolituse õppurid. RVLi kasutajaks on 2022a. seisuga registreeritud 172 raamatukogu ning RVL-i teenuseid kasutas neist 2022. aastal 29 raamatukogu.

Joonis 8 RVL teenuse kasutamine 2019-2022

Raamatukogu lugejatele on RVLi teenused tasulised. Tasuta on vaid koopiade tellimine Eesti raamatukogudest. Hinnad on unifitseeritud, maksab tellimine, sõltumata sihtkohast või kaalust.

RVLi keskuse ülesandeks on lisaks EOD (e-book on demand) teenuse pakkumine. EOD teenuse vahendamine on kasutajatele tasuta. Kokku digiteeriti 2022. aastal EOD teenuse kaudu 37 raamatut.

Koostöö

Eesmärk 4 – Hinnatud ja usaldusväärne koostööpartner - raamatukogu on valmis aktiivseks koostööks kõikide oluliste partneritega, ning on oma tegevus- ja arendusvaldkonna hinnatud ja usaldusväärne koostööpartner

TÜ raamatukogu osales 2022. aastal aktiivselt teadusraamatukogude koostööprojektides Euroopas ja mujal maailmas – LIBERI erinevad töörühmad, EODOPEN, RDA, OpenAIRE, LibOCS.

- ✓ Oktoobris 2022. a avati Tartu Ülikooli raamatukogus Taiwani Hiina-uuringute teabekeskus. Teabekeskuse loomine on Tartu Ülikooli, Tartu Ülikooli raamatukogu ja Taiwani rahvusraamatukogu vaheline koostöö, mille raames saavad raamatukogu kasutajad ligi kõrgetasemelisele sinoloogiaalasele kirjandusele ja teaduslikele andmebaasidele.
- ✓ 2022. aastal korraldati avatud juurdepääsu nädal koostöös DataCite Eesti partnerraamatukogudega.

Avatud juurdepääsu nädalal algatati teaduspostrite kogumiskampania "Anna postriks uus elu!". Kampaniasse kaasati ka Eesti Maaülikooli ja TalTechi raamatukogud. Kampania raames pakuti teadlastele ja doktorantidele võimalust säilitada teaduspostrite failid TÜ digitaalarhiivis DSpaces's. Esialgse korje tulemused avalikustati akadeemilise pärandi päeval, 18. novembril ning kokku laekus 34 teaduspostrit. Kogumisaktsiooniga jätkatakse ka 2023. aastal.

- ✓ Mais 2022 valmistati ette raamatukogu 220. aastapäevale pühendatud orienteerumisrada. Tegemist oli eri osapooli hõlmava koostööprojektiga, mille eesmärk oli raamatukogu ja selle loo teadvustamine ning meelde tuletamine ülikooli- ja linnarahvale.
- ✓ TÜ raamatukogu osales aktiivselt üleriigilises raamatukoguaasta tegevustes aidates organiseerida erinevaid üritusi, kampaniaid ja tegevusi. Koostöös teiste teadusraamatukogudega korraldati 1. novembril visioonikonverents, mille käigus tutvustati teadusraamatukogude tulevikku ning suundi, mis mõjutavad eelseisvaid aastaid
- ✓ 2022. aastal jätkus Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatava projekti „Kultuuripärandi digiteerimine 2018-2023“ alamprojekt „Eesti teadus- ja õppekirjandus“. Koostöö projekti partnerite Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu ning TalTech raamatukoguga digiteeriti 2022. aasta lõpuks 11 821 nimetust (1 308 718 lehekülge) teadus- ja õppekirjandust.
- ✓ Raamatukogu osales Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatava projekti "Eesti E-varamu ja kogude säilitamine (teine etapp)" raames uue E-varamu tarkvarahanke komisjonis.

- ✓ 2022. aastal tegeleti Kultuuriministeeriumi poolt korraldatud raamatukoguteenuste analüüsiga: „Digitaalse kultuuripärandi kättesaadavaks tegemise analüüs“, „Ühtne raamatukogusüsteem: ärianalüüs ja teenusedisain“

EODOPEN projekt

Tartu Ülikooli raamatukogu ja Eesti rahvusraamatukogu osalevad Euroopa Komisjoni kultuuriprogrammist kaasfinantseeritavas EODOPEN projektis, mille käigus 11 Euroopa riigis digiteeritakse 15 000 raamatut. Projekti keskmes on eelkõige uuemad, 20.-21. saj. väljaanded ning selles osalevad raamatukogud teevad lisatööd autoriõiguste täpsustamisel ja digiteerimiseks vajaliku loa taotlemisel.

Tartu Ülikooli raamatukogu osaleb juhtpartnerina selles projektis. 2022. aastaks oli projekti raames jõutud digiteerida 361 raamatut, mille kohta olid lugejad soovi avaldanud. Nende seas on nii ilukirjandust, õpikuid, sõnastikke kui ajakirju. Digiteeritud materjalide arhiveerimisel tegeletakse paralleelselt ka autoriõiguste täpsustamisega (EU kaubanduskäibest väljas olevate trükiste autoriõiguste halduse portaal EUIPO OoC), eesmärgiks võimalikult paljud materjalid teha vabalt kättesaadavaks kõigile soovijatele. Selle tegevuse jaoks on loodud andmete sisestamist hõlbustav tarkvaralahendus. Praeguseks digiteeritud raamatuid saab aga näha ja lugeda DSpace's.

LibOCS projekt

LibOCS - Open and Citizen Science in Baltic academic libraries (<https://www.libocs.ut.ee>). Tartu Ülikooli raamatukogu ja teised Balti riikide ülikoolide raamatukogud osalevad Erasmus+ projektis „Akadeemia ja ühiskonna sidemete tugevdamine läbi avatud kodanikuteaduse Balti teadusraamatukogude toel“ (LibOCS), mille eesmärk on suurendada koostööd kogukonnaga ning harida teadusraamatukogude töötajaid kodanikuteaduse teemadel. Projekti periood: 01.01.2022 –30.06.2024.

Projekti juhtpartner on Tartu Ülikool ning teisteks partneriteks TalTech, Läti Ülikool, Kaunase Tehnikaülikool, Vytautas Magnuse Ülikool, Web2Learn, Immer Besser GmbH, (rahvaraamatukogud). Projekti raames kaardistatakse kas ja kui palju on Balti ülikoolide raamatukogud kodanikuteadusega kokku puutunud. Luuakse õppematerjalid kodanikuteaduse projektide läbiviimiseks ka toetamiseks ning lõpuks töötatakse välja tööriistakast raamatukoguhoidjatele, kust on kättesaadav kogu info, mis on vajalik raamatukogus kodanikuteaduse läbiviimiseks.

Projekti esimeses etapis uuriti, mis on need põhjused, miks Balti riikide akadeemilised raamatukogud ei ole kodanikuteadusega tegelenud. Kas asi on oskustes või milleski muus. Selle kaardistamisega tegeles Tartu Ülikooli raamatukogu ning tulemustest valmis raport, mis on kättesaadav Zenodos. “Drivers And Barriers of Civic Engagement in Open Science and the Role of University Libraries in the Baltics” (<https://zenodo.org/record/6669328>).

Projekti teises etapis osaleti Läti Ülikooli juhitud teavituskampanias ning osaleti partnerite koolitusel Riias ning aasta lõpus alustati kolmanda etapi raames õppematerjalide koostamisega.

Liikmelisus

Tartu Ülikooli raamatukogu on järgmiste Eesti ja rahvusvaheliste ühenduste liige:

- Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium (ELNET Konsortsium)
- Rahvusvaheline raamatukoguühingute ja -institutsioonide liit (IFLA, International Federation of Library Associations)
- Euroopa Teadusraamatukogude Liit (LIBER, League of European Research Libraries)
- Euroopa Tervishoiuteabe ja Meditsiiniraamatukogude Assotsiatsioon (EAHIL, European Association for Health Information and Library Association)
- Rahvusvaheline Muusikaraamatukogude, -arhiivide ja -dokumendikeskuste Assotsiatsioon (IAML, International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres)
- Rahvusvaheline Heli- ja Audiovisuaalsete Arhiivide Assotsiatsioon (IASA, International Association of Sound and Audiovisual Archives)
- Rahvusvaheline Õigusraamatukogude Assotsiatsioon (IALL, International Association of Law Libraries)
- Juriidiliste teabekeskuste ja õiguslaste infospetsialistide konsortsium (CLRCLIS, Consortium of Legal Resource Centres and Legal Information Specialists)
- Euroopa Teadusraamatukogude Konsortsium (CERL, The Consortium of European Research Libraries)
- Bibliotheca Baltica
- SPARC Europe
- ENCES European Network for Copyright in support of Education and Science
- DataCite (International Data Citation Initiative)
- COAR
- RDA (Research Data Alliance ehk RDA)

Rahvusvaheliste seminaride korraldamine

TÜ Raamatukogu on avatud juurdepääsu teemalist infot jaganud ja seminare korraldanud juba üle 10 aasta. Nüüdseks on välja kujunenud traditsioon korraldada sügisel Open Access nädala üritusi ning kevadel avatud teaduse ja avaandmete teemalist rahvusvahelist seminari, mida viiakse läbi nii Tartus kui Tallinnas koostöös DataCite Eesti konsortsiumiga.

Nende ürituste eesmärk on tutvustada avatud teaduse rahvusvahelisi suundumusi, rääkida teadusinfo kättesaadavusega seotud probleemidest ja lahendustest ning arutada Eesti parema tuleviku üle. Seminaridele on oodatud teadlased, doktorandid, rahastajad, administraatorid, raamatukoguhoidjad jne.

Mai lõpus toimunud veebinaris „Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities“ esitlesid Läti Ülikooli raamatukogu ja Tartu Ülikooli raamatukogu spetsialistid ERASMUS+ projekti LibOCS ning esimese töögrupi raporti tulemusi. Veebinari eesmärk oli teadvustada laiemale avalikkusele kodanikuteaduses osalemise võimalusi ning tutvustada, kuidas raamatukogud saavad sellele kaasa aidata.

Eestiseste ürituste korraldamine

- Iga kahe aasta tagant korraldab TÜ raamatukogu Friedrich Puksoo sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäeva. Sellel päeval antakse üle Puksoo auhind kahel viimasel aastal ilmunud raamatuloo, raamatukogunduse või bibliograafia-alase töö autorile. Fr. Puksoo auhinda annavad välja Eesti raamatukoguhoidjate ühing ja Tartu ülikooli raamatukogu.
- TÜ raamatukogul on traditsioon korraldada veebruaris või märtsis Kääriku spordikeskuses Eesti mäluasutuste talveseminar. Mäluasutuste talveseminar on välja kasvanud Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi suve- ja talveseminaridest. Seminari sihtgrupiks on eesti suuremate mäluasutuste-rahvusraamatukogu, teadusraamatukogude, riigi muuseumide ja rahvusarhiivi- juhid ja spetsialistid, aga ka Kultuuri- ja Haridus-ja Teadusministeeriumi ametnikud.
- Tartu linna mainefestival Prima Vista on välja kasvanud Tartu ülikooli raamatukogu korraldatud raamatumessist "Utlib Market", mis selle nime all toimus esmakordselt 2002. a kevadel. Kirjandusfestivali Prima Vista üheks põhikorraldajaks on kõik need aastad olnud TÜ raamatukogu.
- Novembri viimasel nädalal korraldab TÜ raamatukogu kirjepäeva, kus räägitakse erinevatel raamatukogunduslikel teemadel. Esimene kirjepäev toimus 2002. aastal, kui ELNET Konsortsiumi raamatukogude kataloogijad kogunesid selleks, et rääkida ühiskataloogis kataloogimisega kerkinud päevakohalistel teemadel. Kuupäev sai valitud TÜ raamatukogu esimese elektronkataloogi INGRID sünnikuupäeva (29. november 1994) järgi.

Vt **Lisa 4**. 2022. a korraldatud konverentsid ja seminarid

Personal

Eesmärk 6 – Kaasav, innustav ja uuendusmeelne organisatsioon – raamatukogu toetab töötajate tulevikuoskuste arengut ning panustab kaasava ning inspireeriva töökeskkonna loomisse.

Muutuv aeg seab kõrged ootused kogu raamatukogu kollektiivile. Raamatukoguhoidja peab tundma mitte ainult raamatukogu võimalusi ja teadma infoallikate sisu, vaid olema kursis ka maailmas toimuvaga. Selliste kompetentside arendamiseks on eriti olulised sise- ja välismaised koostööprojektid, aga ka koolitused ja suhtlus raamatukogude kogukonnas.

2022. aastal osales raamatukogu kollektiiv aktiivselt üleriigilise raamatukoguaasta tegevustes ning koostöös teiste raamatukogudega viidi läbi tulevikku vaatav visioonikonverents.

2022. aastal täitus TÜ raamatukogul nii 220 aastat asutamisest kui ka 40 aastat praeguse raamatukoguhuone avamisest. Kogu aasta vältel toimusid erinevad üritused, tegevused ja näitused, mis rõhutasid raamatukogu just nooruse ja tarkuse kohtumispaigana nii nagu kõlas ka juubeliaasta tunnuslause.

2022. aastal kajastati meedias rohkelt raamatukogu näitusi ja üritusi. Tartu Postimehes ilmus terve aasta vältel raamatukogu erinevate osakondade tööd ja inimesi tutvustav artikliseeria UTLIB 220.

Maikuu valmistati ette mitme osakonna koostöös raamatukogu 220. aastapäevale pühendatud orienteerumisrada Tartu linnas. Rajal oli kokku 21 punkti, mis viisid osaleja rännakule läbi raamatukogu ajaloo ja aitasid seda avastada. Tegemist oli eri osapooli hõlmava koostööprojektiga, mille eesmärk oli raamatukogu ja selle loo teadvustamine ning meelde tuletamine ülikooli- ja linnarahvale, pakkudes samal ajal võimalust värskes õhus liikuda ning Tartu linna, ülikooli ja raamatukogu kohta uusi fakte ja lugusid leida.

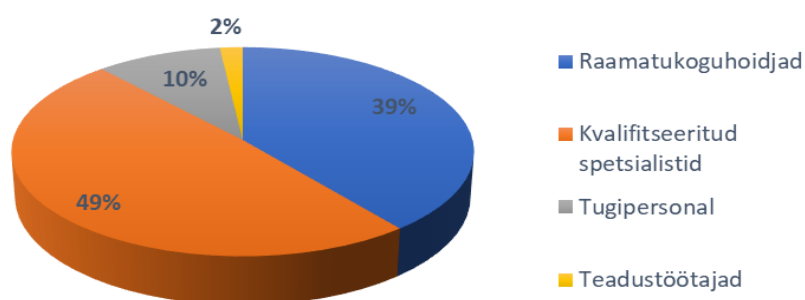
Raamatukogu kollektiivi ühisloominguna ilmus juunis üle mitme aasta taas „Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010-2021“. Aastaraamatus anti lühiülevaade viimasel kümnendil tehtud uurimustest ja teadusprojektidest, samuti näitustegevusest ning Karl Morgensterni aastast.

2022. aastal käis raamatukogu töötajate osalusel koos innovatsiooni töörühm, mis tegeles aktiivselt uuenduslike lahenduste ja teenuste rakendusvõimaluste analüüsiga. 2022. aastal kaardistas töörühm erinevaid probleeme raamatukogus: sildid, orienteerumine majas (lugeja teekonna kaardistamine), majaesine ja selle võimalused jne.

2022. aastal jätkati siseseminaridega, mida kokku toimus aasta jooksul kümme.

Lisaks vaata **Üritused** lk 27-29.

Seisuga 31.12.2022 oli raamatukogus 112 töötajat (99,7 täidetud ametikohta), sh kvalifitseeritud raamatukogutöötajad 44, kvalifitseeritud spetsialistid 55, teadustöötajad 2 ja muu personal 11.

Joonis 9 Raamatukogu töötajad 2022.a

Tunnustamine

Arenduskogu otsusega 30. mai 2022 tunnustati raamatukogu töötajaid ning raamatukogu ees teeneid omavaid isikuid järgmiselt:

Teenetemärk:

Lilia Külv - pikaajalise ja professionaalse tegevuse eest erialaraamatukogude võrgu loomisel ja toimimisel

Aastapreemia:

Lilian Mengel – TÜ raamatukogu 220. juubeliaasta ürituste ja esitluste tervikliku visuaalse kujunduse eest

Tegija meeskond

Orienteerumiskuu korraldajad— raamatukogu ajaloole pühendatud orienteerumisraja loomise eest TÜ orienteerumiskuu raames

Näituse "Elu esiküljel" meeskond— atraktiivse, sisuliselt kaasahaarava ja tehniliselt keerulise näituse loomise eest

Konverentsikeskuse meeskond— suurepäraselt toimiv, vastutulelik ja paindlik meeskond raamatukogu konverentsikeskuse teenuse arendamisel

Tegijad

- Aasta professionaalseima tegevuse, kirjutise või ettevõtmise teostaja (sõnas, kirjas, käe või arvutiga):

Katri Armolik— lugejat väärtustava professionaalse teeninduskultuuri edendamise eest

Arno Hellat— pikaajalise ja asjatundliku töö eest raamatukogu konverentsikeskuses

Dorel Sabre— restaureerimise eriala tudengite asjatundliku juhendamise, köitekonserveerimisealase enesearendamise ning raamatukogu pärgamendikoguga tegelemise eest

- Väsimatuim uute ideede, algatuste ja arenduste pakkuja ja elluviija:

Margit Leesik— lugemissaalide õpikeskkonna mugavamaks ja atraktiivsemaks muutmise eest

- Praktiliste, rakendatavate ja edasiviivate (probleemi lahendavate) lahenduste pakkuja ja leidja:

Evelin Arust— pühendunud tegutsemise eest Core Trust Seali konsultatsiooniprotsessi juhtija ning nõuete kirjeldajana

- Ülikoolisese koostöö looja, hoidja ja kandja:

Ivika Pall— koostöö eest TÜ keemia instituudi (Ivo Leito) IUPAC projekti raames venekeelsete teadusajakirjade artiklite ingliskeelsetele tõlgetele metaandmete hankimisel

Tööjuubelid

- 40 aastat raamatukogus

Piret Ladva

Margit Leesik

Siiri Reinola

- 30 aastat raamatukogus

Katri Armolik

Olga Einasto

Tiina Tulli

- 20 aastat raamatukogus

Anneli Sepp

- 10 aastat raamatukogus

Lembi Abel**Jaana Mäesalu****Kaili Kliimask****Uued töötajad:**

- ✓ Anastassia Kortšinskaja
- ✓ Janne Lamus
- ✓ Kaire Maimets
- ✓ Ene Paldre
- ✓ Kadi Prii

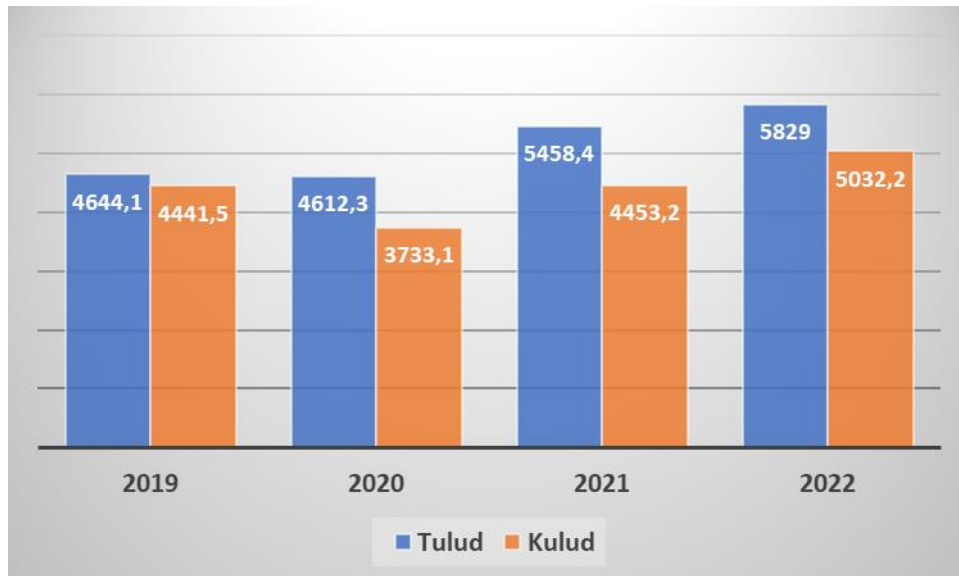
Tänukirjad:

- Kadri Nelis— asjatundliku ja hooliva tegutsemise eest vabatahtlike ja praktikantide juhendamisel
- Infopunkt —ühises vaimus tegutsemise eest koroonaalukorras ja teistes keerukates tingimustes
- Lotmani näituse meeskond —Juri Lotmani juubelinäituse koostamise, tutvustamise (kuraatorituurid) ja kujundamise eest
- Andrej Sergejev— vastutulelikkuse ja kiire abi eest garderoobikappide mure lahendamisel
- TÜÜE— koostöö, üksteise mõistmise ja ühiste püüete eest
- TÜ Kirjastus— hea kooselu, sõpruse ja usalduse eest!

Finantsid

2022.aasta oli raamatukogule finantsiliselt raske, kuid selle vaatamata õnnestus teatud ümberkorralduste ja kokkuhoiuga aasta edukalt lõpetada.

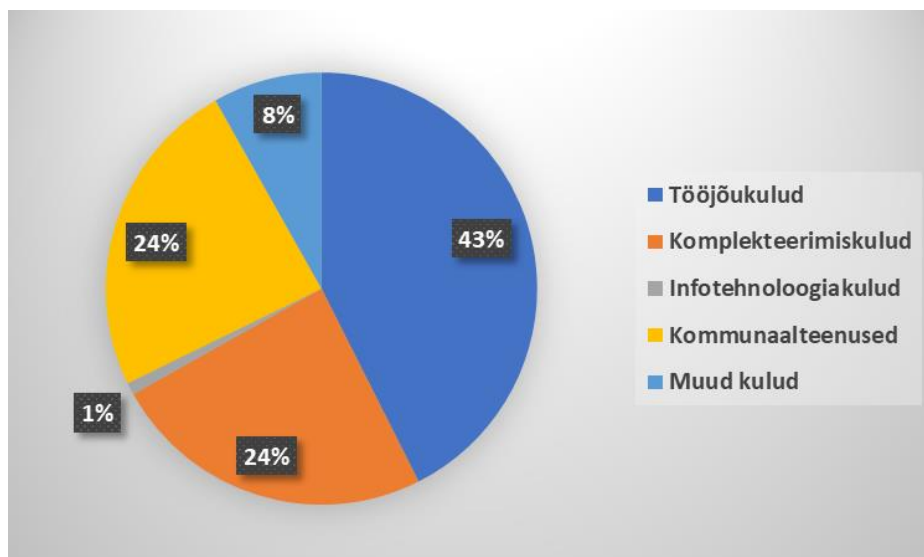
Võrreldes 2021. aastaga kasvasid raamatukogu tulud 2022. aastal 6% ja kulud 12% võrra.

Joonis 10 Tulud ja kulud aastatel 2019-2022

Tulude ja kulude täpsem jaotus on esitatud **Lisa 1.**, tabel 1.

2022. aastal moodustasid kommunaalteenused juba 24% raamatukogu kulueelarvest. Hüppeliselt kasvanud kommunaalteenuste arved sundisid raamatukogu otsima võimalusi kokkuhoiuks ja säästvamaks tarbimiseks.

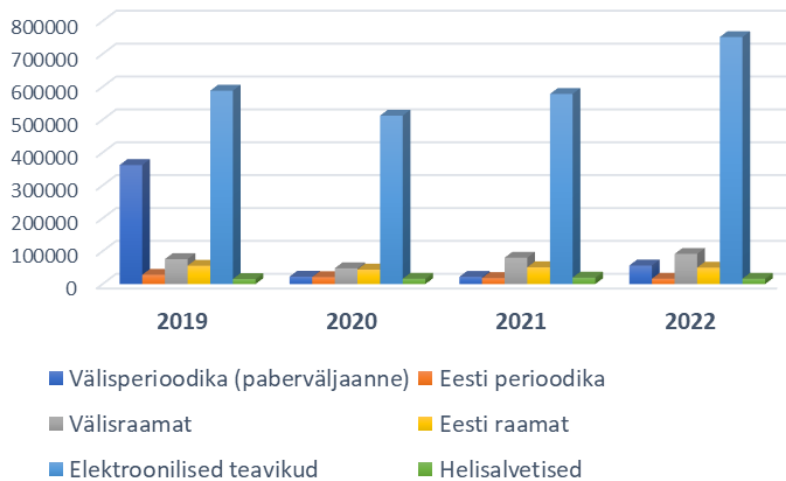

Joonis 11 Kulude jaotus 2022.aastal

2022. aasta sügisel paigaldati raamatukogu katusele päikesepaneelid ning reaalne kasutegur peaks olema tunda juba 2023. aasta kevadsuvel. Samuti suutis raamatukogu personal oma käitumise ja tööharjumuste muutmisega vähendada tunduvalt igapäevast energiakulu.

Pearaamatukogu komplekteerimiseelarve kokku oli veidi üle 1,1 miljoni euro, millest Haridus-ja Teadusministeeriumi eraldis moodustas 923 426 ja ülikooli eraldis 202 000 eurot. Komplekteerimiseelarve jääk seisuga 31.12.2022 oli 460 482 eurot.

Komplekteerimiskulude täpsem jaotus on esitatud **Lisa 1.**, tabelid 3, 4.

Joonis 12 Pearaamatukogu komplekteerimiskulud 2019-2022.a

2022. aastaks eraldatud komplekteerimissumma oli kokku 1 125 426 eurot, millest suurema osa moodustas teadusinformatsiooni hankimiseks mõeldud Haridus- ja Teadusministeeriumi rahaeraldus (923 426 eurot). Võrreldes eelmise eelarveaastaga komplekteerimissumma kahanes – 2021. aastal oli kogusumma 1 134 942 eurot, HTM-i eraldis sellest 932 942 eurot. Ülikooli poolt eraldatud summa, mille eest soetatakse kogu õppekirjanduse, eestikeelse populaarteadusliku ja ilukirjanduse ning eesti perioodika, ei muutunud. See oli endiselt, **kuuendat aastat järjest**, 202 000 eurot. Kahanev komplekteerimissumma ning ülikooli-poolne muutumatuna püsiv rahaeraldus aina kallinevas turusituatsioonis, teeb väga murelikuks. Olukorras, kus raamatute trükkimiseks vajalik paber on kallinenud ca 40 % ning tõusnud on ka e-teenuste hinnad, saame me samana püsiva või kahaneva komplekteerimissumma eest oluliselt vähem osta. Kogude statistika näitab sellist tendentsi väga selgelt: kui 2021. aastal lisandus ostudena 5907 trükist (kõik liigid kokku), siis 2022. a jooksul 5689 trükist. Seda, et keerulistes majandusoludes ilmub üha vähem nimetusi, näitab raamatukokku laekunud säilituseksplaride arvu dünaamika: 2021. a saadi säilitamiseks 9254 trükist, 2022. a 8497 trükist. Tõenäoliselt jäävad taolised suundumused komplekteerimist kujundama ka veel järgnevatel aastatel.

Jätakuvalt tuleb täiendava koormusega komplekteerimiseelarvele arvestada 2021. aastal kehtima hakanud tolliseaduse muudatusega, mis tõi kaasa väljastpoolt ELi saabuvate seni maksuvabastuse alla kuulunud väikese väärtusega, kingituseks või vahetusena saadetud pakside deklareerimise ja maksustamise.

Väikeseks leevenduseks komplekteerimiseelarvele kujunes Eesti Vabariigi Valitsuse otsus, mis langetas 1. augustist 2022 nii füüsilisel kandjal kui ka ainult elektrooniliselt ilmuvate ajakirjandusväljaannete käibemaksumäärade üheksa protsendi asemel viie protsendini.

Kõike eelnevat arvesse võttes, oleks kahju, kui ei suudeta rahapuudusel lahendada erinevate teadusvaldkondade tüvitekstide puudumise probleemi. Pikalt teadvustatud vajakajäämine jõudis 2022. a novembris konkreetsemate sammudeni, kui koostöös humanitaarteadlastega lepiti kokku vajalike tüvitekstide nimekirjade koostamise plaanides. Seega tuleb raamatukogul hakata, peale komplekteerimissoovituste laekumisi, tüvitekstide soetamiseks lisarahastust hankima.

Üritused ja näitused

Eesmärk 5 – Ühiskonna kultuuriteadlikkuse suunaja ja teaduspõhise ühiskonna kujundaja - raamatukogu toetab teaduspõhise ühiskonna arengut ning suurendab avalikkuse kultuuriteadlikkust, alustades diskussiooni ning kaasates oma tegevustesse erinevaid sihtrühmi.

Erinevad üritused ja näitused raamatukogus sidustavad olevikulist maailmapilti pärandi ja tulevikuga, loovad meeleolu, tekitavad huvi. Näitustegevus on oluline raamatukogu kui keskkonna tähenduse loomiseks, aga ka eesti kultuuri eneseteadvuse hoidmiseks.

Üritused

2022. aasta oli raamatukoguaasta, mis tõi kogu aasta jooksul raamatukogud tähelepanu keskmesse. TÜ raamatukogu osales aktiivselt üleriigilise raamatukoguaasta tegevustes ning oli nii mõnegi ürituste eestvedajaks. 2022. aastal tähistas TÜ raamatukogu ühtlasi ka oma 220. aastapäeva. Igasse kuusse oli planeeritud mingi üritus, aktsioon või muu tegevus.

Vt **Lisa 4** 2022. a korraldatud konverentsid, seminarid jt üritused

07. märtsil korraldas raamatukogu **mäluasutuste talveseminari** “Kodanikuteadus mäluasutustes – võimalused ja takistused” TÜ raamatukogu konverentsisaalis. Päeva esimeses pooles tutvustati mitmeid Eestis korraldatud algatusi, mille puhul on avalikkust kaasatud teaduse tegemisse. Sõna said harrastusteaduse spetsialist Veljo Runnel, TÜ arhiivinduse professor Aigi Rahi-Tamm, Tallinna Ülikooli täiskasvanuhariduse ja mitteformaalõppe professor Kai Pata ning mitmed teised. Samuti tutvustati lähemalt Baltimaade kodanikuteaduse projekti LibOCS. Päeva teise poole mõttetalgutel arutleti mäluasutuste rolli üle kodanikuteaduse projektide kavandamisel ja elluviimisel.

Üheksateistkümnendat korda toimunud **rahvusvaheline kirjandusfestival Prima Vista** tõi **8.–14 mail** kirjandussõpradeni erinevaid sündmusi: autoriõhtuid, kirjanduslikke ringkäike, kirjanike kontserte ja töötubasid.

Kirjandusfestivali algatajaks ja üheks peakorraldajaks on TÜ raamatukogu. Festivali seekordset teemat “Mängu piirid” aitasid tõlgendada kirjanikud, tõlkijad ja kriitikud nii Eestist kui ka mujalt maailmast.

Tartu Ülikooli raamatukogus juhatas festivali sisse 9. mail kohtumine Leedu kirjaniku Jurga Vilé ning illustraatori ja koomiksiautori Lina Itagakiga. Juba järgmisel päeval avati ametlikult festival TÜ konverentsikeskuses. Samal õhtul said huvilised vaadata Jelena Skulskaja juttude

põhjal Natalja Murina monoetendust ning muusikalis-kirjanduslikku etendust „Ticket to Ride” grupilt Faerhstein / Siltšenko / Kotjuh.

11. mail toimus konverentsisaalis Alexander Genise loomingu õhtu „Kirjanik fantaasia ja mängu piiril” ning teatristuudio „Poesia sõpruskond” etendus „Kuningas Lear ja tema lapsed”. 12.mail toimus raamatukogus Tartu vene autorite kirjandusõhtu.

Üritusi toimus ka muusikaosakonnas – 12.mail esitles enda uut luuleraamatut „Мой крyп земной” Nadežda Valk ning 13. mail toimus autoriõhtu läti kirjaniku Rasa Bugavičute-Pēcega. Sama päeva hommikul pidas Igor Rosenfeld loengu teemal „Lotmani autogrammi poeetika” ning hiljem tutvustas Tartu Ülikooli raamatukogu kuraator Nataliia Gradoboeva raamatukogu püsinäitust „Tartu Ülikooli professor Juri Lotman”.

Festivali lõpetas avalik kohtumine lüürilise minaga raamatukogu ees, kus sõna said nii väliskülalised kui ka eesti autorid.

26. mail toimus veebinar „Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities” (Kuidas saavad raamatukogud kodanikuteaduse projektides kaasa lüüa?), mille eesmärk oli teadvustada laiemale avalikkusele kodanikuteaduses osalemise võimalusi ning tutvustada, kuidas raamatukogud saavad sellele kaasa aidata.

Maikuu valmistati ette raamatukogu 220. aastapäevale pühendatud orienteerumisrada Tartu linnas. Rajal oli kokku 21 punkti, mis viisid osaleja rännakule läbi raamatukogu ajaloo ja aitasid seda avastada. Enamus raamatukoguga seotud punkte asus kesklinnas, mis oli ka ülikooli ajalugu arvestades täiesti loogiline, kuid selleks, et orienteerujal oleks huvitavam leiti raamatukoguga seotud kohti ka Tähtverest, Supilinnast, Karlovast jne.

17. juunil toimus raamatukogu 220. aastapäeva pidulik tähistamine, mis algas raamatukogu ees meeleoluka puhkpilliorkestri kontserdi ja tervituskõnedega ning kulmineerus piduliku aktusega Toomel, raamatukogu esimeses kodus. Aastapäevakõne pidas luuletaja Doris Kareva. Tervituskõned olid Vabariigi President Alar Kariselt, ülikooli rektorilt Toomas Asserilt, Tartu linnapea Urmas Klaasilt.

1. oktoobril tähistas raamatukogu muusikaosakond **rahvusvahelist muusikapäeva** ning oli välja pannud sel puhul vanade vinüülplaatide näituse.

26. oktoobril tähistas TÜ raamatukogu **Eesti raamatu päeva**. Eesti raamatu päeva puhul tuli raamatukokku lugejatega kohtuma graafik ja koomiksilooja Veiko Tammjärv. Vestlusringis kirjandushuvilistega tehti juttu tema koomiksiloomingust ja kahest mahukamast graafilisest romaanist: Arkadi ja Boriss Strugatski romaani ainetel valminud „Hukkunud alpinisti hotellist” (2020) ja Andrus Kivirähu romaani „Rehepapp” graafilisest interpreteeringust.

24.-30. oktoobrini toimus ülemaailmne Avatud juurdepääsu nädal, mille eesmärk on tutvustada ja suurendada avatud juurdepääsuga teadusinformatsiooni kasutamist ning avaldamist. Tartu Ülikooli raamatukogu jätkas 2010. aastal alustatud traditsiooni ning seadis üles infonurga, kus nädala jooksul oli võimalus saada kasulikku infot avatud teaduse võimaluste ja teenuste kohta ning soovi korral suhelda ka spetsialistidega.

26. oktoobril olid huvilised oodatud osalema TÜ teadlase ja kliimaaktivist Madis Vasseri töötoas "**Kust sa tead, et kliima soojeneb?**". Arutlusele tulid kliimanetraalsuse eesmärgid, kasvuhoonegaaside mõõtmine ja arvutamine ning kas ja kuidas seda avatud teaduse vahenditega mõõta ja valideerida saaks.

1. novembril toimus Tartu Ülikooli raamatukogu visioonikonverents, mille eesmärgiks oli tutvustada teadusraamatukogude arengusuundi ja visioone. Visioonikonverentsil esinesid teaduspoliitika ja avaandmete ekspert Eva Mendez Hispaaniast ning California ülikooli raamatukogu direktor ja digitehnoloogia prorektor, digilahenduste looja ja juurutaja MacKenzie Smith Ameerika Ühendriikidest. Lisaks sai kuulata ettekandeid Tallinna Tehnikaülikooli kõnetehnoloogia kaasprofessorilt ja keeletehnoloogia labori juhilt Tanel Alumäelt, majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi digiarengu asekanterilt Luukas Kristjan Ilveselt ning mitmetelt teistelt.

Siseseminarid

2022. aastal jätkus siseseminaride traditsioon ning kokku peeti kümme seminari.

- ✓ Kaitsepolitsei Lõuna osakonna töötajad pidasid seminari "Julgeolekuohtude märkamine ja neile reageerimine"
- ✓ Tartu Ülikooli rakubioloogia professor ja teaduskoja nõukogu esimees Toivo Maimets käsitles tervet ühiskonda mõjutanud koroonateemat.
- ✓ Tartu 2024 juhatuse liige Kuldar Leis avas kultuuripealinna kontseptsiooni.
- ✓ Tartu linnavalitsuse ruumiloome osakonna juhataja ja linnaarhitekt Tõnis Arjus rääkis Tartu linnaruumi arengusuundadest nii 2022 kui järgnevatel aastatel.
- ✓ Kaitseväge Akadeemia lektor Taavi Liias jagas oma mõtteid infosõja teemal.
- ✓ Raamatukogu teenindusosakonna juhtaja Olga Einasto rääkis erinevatest põlvkondadest raamatukogus ja kuidas neid mõista.
- ✓ Madis Vasser pidas ettekande "Arvutigraafika, virtuaalreaalsus ja inimene"
- ✓ Valdur Mikita rääkis eesti keelest ning tema ettekanne kandis pealkirja "„Hirm, Arm ja Ilu – kolm hobust keelevankri ees“.
- ✓ Novembris esines ettekandega „Lugude psühholoogiline mõju“ TÜ afektiivse psühholoogia kaasprofessor Andero Uusberg.
- ✓ Aasta lõpetas Tartu Ülikooli keelenõunik Helika Mäekivi, kes jagas raamatukogu personalile keealaseid nõuandeid.

Näitused

2022. aastal eksponeeriti kokku 41 näitust, millest 6 olid fotonäitused, 18 kunstinäitused ning ülejäänud teema- või isikunäitused. TÜ raamatukogu koostas oma kogude põhjal 14 näitust.

Vt **Lisa 5** 2022. aastal eksponeeritud näitused

Aasta jooksul eksponeeriti uudiskirjanduse näitusi (saabunud raamatute iganädalane väljapanek) 39 korral, kus eksponeeriti 4150 teavikut. Valiku tegi teenindusosakonna töötaja Mare Pikkel.

2022. aasta esimene eksponeeritud näitus tutvustas fotodel Tartu partnerlinna Hiinas Ningbod.

Veebruaris avati näituste saalis **Juri Lotmani** 100. sünniaastapäevale pühendatud näitus. Lisaks tekstilistele materjalidele on väljas ka vene skulptori, graafiku ja maaliija Lev Razumovski tehtud büst Juri Lotmanist, mille autor kinkis 1981. aastal ülikooli raamatukogule. Samuti oli väljas Jüri Lotmani kunstnikust poja Grigori maalitud kaks portreed oma isast.

9.-14. maini toimunud **rahvusvahelise kirjandusfestivali Prima Vista** kunstiprogrammi näitused avati juba enne kirjandusürituste nädalat. Aprilli lõpus avati kolmanda korruse puhkealal Pallase tekstiiliosakonna näitus „Kes juhib mängu?“ ja Anne Rudanovski kohaspetsiifiline installatsioon „Forseliuse poiss. Ta ikka loeb“. Teise korruse näituste alal sai vaadata Jonna Kubu serigraafia ja origami näitust "KEST, MINE" ja Rauno Thomas Mossi kollaaže „Tundelukud“.

Festivali avapäeva õhtuks said teisel korrusel üles veel mitu väljapanekut: Pallase maaliosakonna tudengite Aljona Trussova, Hanna- Liina Krenštrauchi, Hele-Riin Juhkama, Kätriin Säde, Kristin Ermi, Laura Marita Lappalainen, Mari Frühlingi, Miina Vilo, Ott-Kaspar Sultsi, Patrick Talli, Robert Puumeistri, Triinu Kohanenkovit näitus „Loom minu sees“, Angeliina Birgit Liivlaiu, Geterly Sepa, Hanna Kuusvere, Hanna Roosimaa, Karoliina Tomassoni, Maarja Pettai, Melissa Tihhonova, Triinu Meresaare, Laura Romaní näitus „Mängu abstraktsioon“ ning juhendaja Sirje Peterseni maalinäitus „Mängu ilu“. Samas avati veel Marina Aleksejeva joonistuste näitus „Nüüd on sinu käik“ ning Margus Meinarti maalinäitus „OBUNE“.

Mai lõpus valmis endise raamatukogu direktori **Peeter Oleski** mälestuseks fotonäitus. Neil fotodel sai ülevaate tema lapsepõlvest läbi ülikooliõpingute ja tööalase karjääri viimaste aastate tegemiseni. Põhjalikum pildimaterjal oli aastatest 1995-1998, mil Olesk töötas raamatukogu direktorina.

Terve suvi oli näitusesaalis avatud maalikunstnik **Erich Arraku** näitus, kus oli väljas üle 60 teose - portreed, maastikud, mere- ja linnavaated.

Näitusega **“Omnia munda mundis. Marju Lepajõe 60”** tähistas raamatukogu tunnustatud teadlase sünniaastapäeva.

Novembri alguses sai tutvuda **Arvo Iho** foto- ja filmiloomingu põhjal valminud näitusega. Kolmest osast koosnevasse väljapanekusse kuulusid naistest inspireeritud „Aphrodite lummus“, Kadrioru pargi ajatut ilu kujutav „Unistuste aed“ ning mängufilmi „Stalker“ ajal tehtud fotode galerii.

Novembri viimasel päeval avati raamatukogus kirjandust ja taaskasutust ühendav näitus **“Kas keegi on näinud elektrit?”**. Näitusel kohtusid argielu, kirjandusklassika ja popkultuur, inspiratsiooni saadi eelkõige Mati Undi romaanist “Öös on asju” kui ka igakuistest elektriartetest. Selle väljapaneku tegi eriliseks asjaolu, et näitusel kasutati minimaalselt elektrit. Näituse eksponaadid valmisid aga esemetest, mis sageli jäävad kuurinurka seisma.

Traditsiooniliselt sai eestikeelse ülikooli aastapäeval tutvuda 2022. aastal Tartu Ülikoolis kaitstud 124 doktoritöö väljapanekuga. 2022. aastal kaitsti humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnas 21, sotsiaalteaduste valdkonnas 24, meditsiiniteaduste valdkonnas 23, loodus- ja täppisteaduste valdkonnas 56 tööd. Eesti keeles on kirjutatud 6, inglise keeles 117, vene keeles 1 doktoritöö. Kõikide dissertatsioonide elektroonilised väljaanded on aga üleval TÜ digitaalarhiivi DSpace'is.

2022. aasta viimaseks eksponeeritud näituseks jäi Tartu Rahvaülikooli ja Räpina aianduskooli floristika õpilaste tehtud talve- ja jõuluteemaliste taimepärgade näitus **“Talvering”**.

Konverentsikeskus

Konverentsikeskus on loomulik osa kaasaegse teadusraamatukogu ruumilisest keskkonnast. Avatud, paindlik ja loominguiline lähenemine tagavad kindla edu ning klientidele meeldiva konverentsikogemuse.

2022. aasta oli konverentsikeskusele edukas. Kuigi aasta alguses tõstatus uuesti viiruseteema, siis suurt mõju ta enam konverentsitegevusele ei avaldanud ning üritused said vabamalt toimuda. Veebruaris alanud sõja tõttu Ukrainas jäi ära paar rahvusvahelist konverentsi, kuid üldist pilt see siiski ei muutnud.

Konverentsimaailmas on hübriidkonverents saanud valdavaks ning see vajadus oli praktiliselt igal suurüritusel, mis 2022. aastal konverentsikeskuses läbi viidi. Selles osas tehti koostööd TÜ visuaalmeedia talituse ja teiste salvestust ja ülekandeteenust pakkuvate firmadega.

Finantsiliselt olid kõige tulusamad kuud just september ja oktoober, kui konverentsikeskus oli maksimaalselt broneeritud. Terve aasta jooksul toimus ainuüksi konverentsisaalis 80 üritust.

Lisandusid pikaajalised, terve aasta vältavad kursused, seminarid, mis jätkuvad ka järgmisel aastal ning on kujunenud kindlad kliendid, kes eelistavad just TÜ raamatukogu ruume oma ürituse toimumiskohana nt Tartu Linnavolikogu, Balti Kaitsekolledž, TÜ Kliinikum, As Reisiexpert, Juunika Koolitus, MTÜ Tark Õppija jne. Tagasiside on olnud jätkuvalt positiivne.

Lisa 1. Tartu Ülikooli raamatukogu arvudes 2018-2022

Tabel 1. Töötajad 2018.-2022. a

	2018	2019	2020	2021	2022
Raamatukogu töötajad kokku (seisuga 31.dets.)	114	123	113	113	112
Täidetud ametikohti (TTE), sh	100,6	107,7	100,45	99,5	99,7
a) sh raamatukoguhoidjad	40	38	39	42	44
täidetud ametikohti	36,75	34,75	36,25	39,25	37,5
b) sh kvalifitseeritud spetsialistid	58	58	59	56	55
täidetud ametikohti	51,55	50,75	52,95	47,75	50,2
c) haldus- ja tugipersonal	10	20	9	11	11
täidetud ametikohti	9,5	19	8,5	10,5	10,5
d) teadustöötajad	6	7	6	4	2
täidetud ametikohti	2,85	3,2	2,75	2	1,5
Raamatukoguhoidjad ja kvalifitseeritud spetsialistid hariduse järgi					
Kõrgharidusega	85	90	87	85	85
sh. raamatukogundusliku kõrgharidusega	18	18	16	16	16
teaduskraadiga	10	13	11	9	9

Tabel 2. Tulud ja kulud 2018.-2022. a

	2018	2019	2020	2021	2022
Tulud kokku (tuh eurot)	4607,8	4644,1	4612,3	5458,4	5829,0
ülikooli eraldised	2029,2	2953,1	2983,0	3250,3	3353,3
tulud tasulistest teenustest	81,5	114,9	123,4	166,9	226,5
muud tulud (teadustegevus, projektid, lepingud, ettevõtete ja eraisikute sponsorlus)	1468,5	1576,1	1505,9	1956,8	2157,2
Kulud kokku (tuh eurot)	4304,8	4441,5	3733,1	4453,2	5032,2
Jooksevkulud sh,	4273,2	4360,1	3733,0	4424	5004,1
tööjõukulud	1966,8	1901,6	1894,9	1987,6	2129,7
Komplekteerimiskulud	1158,5	1170,7	655,9	1053,6	1216,6
infotehnoloogiakulud	86,7	72,2	40,5	39,5	45,5
kommunaalteenused	728,0	974,2	930,2	1035,7	1203,1
muud kulud (lähetused, transport, kantseleikulud, majanduskulud, koolitus jm)	272,4	213,9	211,5	307,6	409,2
Jääk	302,9	202,5	879,1	1005,2	769,7

Tabel 3. Komplekteerimiskulud 2018.- 2022.a (tuhat eur)

	2018	2019	2020	2021	2022
TÜ eelarvevahendid kokku	1289,2	1207,2	1189,2	1214,9	1180,1
I. Pearaamatukogu	1208,8	1151,3	1093,7	1134,9	1125,4
Komplekteerimiskulud kokku, sh					
Jadaväljaannete tellimine	388,7	390,1	43,5	40	72,4
Eestis ilmuvad	38,0	28,1	21,1	18,1	16,1
välismaal ilmuvad	350,6	361,9	22,4	21,9	56,3
Monograafiad, õpikud jm trükised	174,7	131,5	91,8	131,2	141,4
Eestis ilmunud	56,6	55,6	43,9	51	49,9
välismaal ilmunud	118,1	75,9	47,9	80,2	91,5
Elektroonilised teavikud, andmebaasid	566,8	588,1	512,2	578,1	751,4
Helisalvestised	17,1	15,3	16,1	19,4	16,2
Publikatsioonide vahetus	7,6	6,1	5,3	7,6	7,1
Broneeritud (st tellitud teavikud, mille kohta arved ei olnud seisuga 31. detsember veel saabunud)	50,3		423,9	286,3	460,4
Ülekulu 31. detsembri seisuga	0	19,3	0	0	0
Eelarveväline komplekteerimine	131,3	253,0	200,6	132,1	208,2
annetustena saadud teavikud	77,6	53,7	172,4	92,9	177,4
vahetusena saadud teavikud	53,6	199,2	28,2	39,2	30,8
II. Teised TÜ raamatukogud	80,3	55,8	95,4	80	54,6

Tabel 4. Raamatukogu (pearaamatukogu) komplekteerimiskulude jagunemine * valdkonniti 2018.–2022.a (tuhat eur)

	2018	2019	2020	2021	2022
Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond	103,1	102,8	30,9	74	158,6
Meditsiiniteaduste valdkond	128,7	136,4	26,8	73,4	201,7
Loodus- ja täppisteaduste valdkond	182,2	179,7	143,3	193,4	365
Sotsiaalteaduste valdkond	124,6	146,4	81,5	105,9	197,8
KOKKU	538,6	565,4	282,6	446,9	923,1

*Jaotuse aluseks on teaduskonna eelarve osakaal ülikooli eelarves

Tabel 5. Lugejateeninduse näitajad 2018–2022. a

	2018	2019	2020	2021	2022
Registreeritud lugejate arv, sh	40574	30933	30078	31866	35553
TÜ üliõpilased	15015	13713	12666	14202	15843
TÜ magistrandid, doktorandid	3457	3160	3361	3829	4407
TÜ avatud ülikooli üliõpilased	2402	2050	1813	1579	1562
TÜ õppejõud, teadurid	1602	1638	1675	1726	1799
TÜ teenistujad	856	856	986	902	1000
EMÜ üliõpilased	1606	1086	1045	934	1045
EMÜ õppejõud, teadurid	104	111	111	113	119
teiste kõrgkoolide üliõpilased	2818	2209	1363	1921	2310
teiste kõrgkoolide õppejõud	184	213	150	248	276
Üldhariduskoolide õpilased			918	987	1257
muud	12530	5897	5990	5425	5935
Külastuste arv pearaamatukogus	157192	207895	131180**	122415	156375
Külastuste arv (virtuaalne)	1943439	3827476	481951	3874207	3814804
Laenutusi kokku, sh	344208	362344	310046	323524	300744
pearaamatukogus	199049	244462	217666	237649	227163
laenutuste arv raamatukogutöötaja vahendusel (eks), sh	185301	218442	188144	208600	199880
kojulaenutusi	194269	236564	213659	224740	214616
lugemissaali	1051	7898	4007	12909	12547
teenindusosakonnas	195320	221127	209318	203697	189383
laenutusautomaadiga	13478	26020	29522	29049	27283
KHO	470	3049	3117	4591	5794
Fonoteek	3259	7879	5231	3790	4703
esmakordsete laenutuste arv	42350	73098	70646	82216	70196
laenutähtaja pikendamisi	156699	171364	147020	155433	156967
Teistes TÜ raamatukogudes	145159	117882	92380	85875	73581
esmakordsete laenutuste arv	36061	29293	21999	18715	17039
laenutähtaja pikendamisi	109098	88589	70381	67160	56542
Otsingud kaugjuurdepääsuga andmebaasides					
otsingute arv	15330677	14630250	15274011	12795770	11203509
allalaaditud sisuüksuste arv	1323527	1452585	1346214	1452892	1525562
RVL					
abonentraamatukogude arv (aktiivsed)	58	60	34	38	39
Eestis	53	55	29	32	35

välismaal	5	5	5	6	4
RVL-ga saadetud kirjandus	219	363	239	265	190
tellimused Eesti raamatukogudelt	205	358	225	262	176
rahuldamata tellimused	6	22	1	1	1
teistele raamatukogudele edasisaadetud tellimused	0	0	0	0	0
saadetud originaalid	196	329	212	243	163
saadetud koopiad	3	7	12	16	12
Tellimused välismaa raamatukogudelt	21	5	14	19	14
rahuldamata tellimused	4	0	5	6	2
välismaa raamatukogudele edasisaadetud tellimused	0	0	0	0	0
saadetud originaalid	11	5	6	6	8
saadetud koopiad	6	0	3	7	4
RVL-ga saadud kirjandus	1163	853	806	710	456
tellitud Eesti raamatukogudest	574	293	312	260	206
saadud originaalid	294	127	152	183	100
saadud koopiad	280	166	160	77	100
tellitud välismaa raamatukogudest	598	625	538	470	276
saadud originaalid	391	393	274	278	172
saadud koopiad	198	167	220	172	84
Raamatukoguõppused					
tunde,	472	446	530	610	663
sh veebipõhine koolitus	380	338	496	536	556
osavõtjaid	3282	3320	2169	2512	2957

* Raamatukogu oli remondi tõttu suletud

**Raamatukogu oli kaks kuud seoses koraaniviiruse levimisega suletud

Tabel 6. Raamatukogu kogud 2018-2022. a (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi)

	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Kasutuskogud kokku (eks)	3719769	3744580	3762646	3772093	3794318
Raamatud	2558649	2569849	2582026	2594964	2607770
sh dissertatsioonid	539995	542945	546303	549377	553336
Jadaväljaanded	768826	773831	778472	769103	771504
sh ajakirjad (aastakomplekt)	217492	219879	221582	219561	220167
sh ajalehed (aastakomplekt)	28275	28778	29141	29305	29179
jätkväljaanded	523059	525174	527625	520237	522158
Käsitõlked	42506	42506	42506	42506	42979
Kaarditeavik	20799	21308	21845	22180	22713
Noodiväljaanded	12134	12433	12763	13699	14385
Graafikateavik	95044	95044	95044	95044	95047
sh kunstiteosed	15903	15903	15903	15903	15903

sh fotod	79120	79120	79120	79120	791203
Pisitrükised	163803	170364	169446	173615	177376
Auvised	44829	46044	46044	47429	48996
E-teavikud (füüsilisel kandjal)	8511	8531	8650	8885	8880
Mikrovormid	4668	4668	4668	4668	4668
Varukogu	3290	0	89	89	89
Vahetuskogu	71	173	173	173	173
Kogud kokku (füüsilisel kandjal)	3723130	3744753	3762908	3772355	3794580
Elektroniline kogu					
andmebaasid	119	119	134	134	134
Kaugjuurdepääsuga e-väljaanded					
e-ajakirjad	59483	60351	60954	60294	63840
e-raamatud	200588	204481	210819	213922	244724
Digitaalteavikud	119334	134715	65243	118730	158571
Teised TÜ raamatukogud	350975	413094	421751	426541	430418
TÜ raamatuvara kokku	4 074105	4157674	4184659	4198634	4224736

Tabel 7. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2018.–2022. a

	2018	2019	2020	2021	2022
1. Originaalkirjed lisandunud teavikutele	11329	11910	16514	16997	13508
raamatud, nim	5499	5578	9180	9406	9071
2. Koopiakirjed uutele teavikutele	420	165	249	181	452
3. Uute nime ja ühtluspealkirja normikirjete koostamine	405	502	1173	1214	1975
4. Nime ja pealkirja normikirjete redigeerimine/andmebaasi korrastamine	79	146	366	439	395
5. Nimetusi e-kataloogis*	1300733	1319329	1344135	1367214	1386024
	/+21549	/+24027	/+25742	/+31189	/+33805
raamatud	1106801	1115886	1130385	1143341	1155198
	/+16877	/+18725	/+19268	/+23048	/+24206
ajakirjad	9586	9710	9930	9832	10386
	/ +905	/ +991	/+1069	/+1129	/+1141
jätkväljaanded	21820	22097	22452	22542	22767
	/ +921	/ +996	/+1054	/+1104	/+1172
ajalehed	3728	3771	3904	3948	4000
	/ +626	/+652	/+666	/+719	/+656
audioteavikud	26799/	28256/	30264	32302	35302
	+81	+86	/+88	/+81	/+84
kombineeritud auvised	4738	4838	4899	4973	4931
	/+50	/+46	/+46	/+47	/+48
pisitrükised	5244/+1	5417/+1	5613 /+1	6421 /+1	6737/+1

kaardid	11301 /+332	11730 /+359	12121 /+382	12327 /+393	12510 /+401
noodid	11832 /+123	11901 /+125	12162 /+132	12684 /+135	13021 /+179
käsitirjad (dissertatsioonid, üliõpilastööd jm)	44095 /+784	46550 /+998	49390 /+1788	51218 /+3119	52018 /+4341
käsitirjad (arhivaalid), säilik	30043	33021	36147	38997	39143 /+1
kunstiteosed	10208	10220	10241	10257	10249
fotod	11616	12264	12402	13591	13716
muud (standard, multimeedium, andmebaas, tarkvara, piltrükis)	2253, 409,26, 43,98,86 /+764, 27, 58	2256, 401,33, 43, 832,103 /+961, 30, 57	2256, 393, 26, 43, 1381, 126, 126, 126, 32, 57 /+1158, 32, 57	2252, 387, 32, 44, 1929, 13, 7 /+1324, 30, 59	2255, 389, 31, 43, 2783,149 /+1485, 32, 58
eestikeelsed kirjed	257905 /+9906	265884 /+11441	274983 /+13460	283568 /+17078	290570 /+19597
inglisekeelsed kirjed	237658 /+11029	241664 /+11926	245029 /+11462	249161 /+13070	252232 /+13041
saksakeelsed kirjed	166616 /+53	169621 /+56	174536 /+65	179859 /+94	182061 /+125
venekeelsed kirjed	486831 /+362	485835 /+387	487338 /+452	486172 /+512	485817 /+537
teistes keeltes	137711 /+141	141304 /+217	146565 /+242	151562 /+373	157214 /+402
6. Eksemplarikirjete arv (aasta lõpus)	2353141	2377533	2415654	2452326	2472875

*/+võrguteavikud asukohaga yy ja www

Tabel 8. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2018.–2022. a

	2018	2019	2020	2021	2022
Kõitetööd					
raamatute köitmine	720	630	633	1004	557
ajalehtede köitmine	92	-			
ajakirjade köitmine	26	-			
lehtede parandamine	0	567	747	982	1743
lõikamine	630	3439	23352	20001	14968
ümbrised	38	0	0	20	64
spiraalist lahtivõtmine	10	0		0	
Restaureerimistööd/kõide					
kõidete restaureerimine	23	67	25	162	91
tellimustööd	34	14	38	30	39
kõidete ümbriste valmistamine	0	4	0	1	12
Restaureerimistööd/paber					
trükise lehtede töötlus	12411	10021	8107	13254	5934
geograafilised kaardid	23	54	11	28	2
graafika, joonistused, fotod	291	377	11	17	76

käsikirjad	46	73	642	6269	425
mappide, ümbriste valmistamine	56	8	8	6	19
vahalehtede valmistamine	103	10	15	22	17
roostese veega kahjustatud raamatute puhastamine	91				
Neutraliseerimine					
kõited	2000	6000	7882	4218	
kõidetud ajalehed			237		
Eiseni projekt					
kõidete osaline lahtivõtmine		17	31		
kõite parandused			1106		
käsikirjade konserveerimine		1837	4675		
ümbriste valmistamine			144		
ERA käsikirjakogude digiteerimiseelne konserveerimise projekt					
kõidete osaline lahtivõtmine					40
kõite parandused					152
käsikirjade konserveerimine					6990

Tabel 9. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2018.–2022. a

	2018*	2019	2020	2021	2022
Kasutajakohad	1000	1000	1000	1000	1000
sh. kohtade arv, kus saab isiklikku arvutit kasutada	1000	1000	1000	1000	1000
Arvutitöökohad kokku	192	219	200	227	211
Kasutajatele mõeldud arvutitöökohad	82	89	58	62	61
Personalile mõeldud arvutitöökohtade arv	110	130	142	165	150
Laenusautomaat	2	4	4	4	4
Tagastusautomaat	1	1	1	1	1
Avalikuks kasutamiseks mõeldud koopiamasinate arv	2	3	3	3	3
Kasutajate käsutuses olevate skannerite arv	3	4	4	4	4
Avalikuks kasutamiseks mõeldud printerite arv	2	3	3	3	3

* raamatukogu peamaja avati osaliselt (teine korrus) mais ning lõplikult novembris

Lisa 2. Tartu Ülikooli raamatukogu töötajate publikatsioonid 2022. a

Lillealbum. Tartu Ülikooli raamatukogu kalender 2023. Koost. Moonika Teemus, tõlk. Sulo Lemminen, kuj. Lilian Mengel. Tartu, 2022. <http://hdl.handle.net/10062/55295>

Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Toim. Kristhel Haak, Kaspar Kolk, Janika Päll, Anneli Sepp (peatoim.), Tiiu Tarkpea, Marianne Marlene Tiik. Tartu, 2022. <https://dspace.ut.ee/handle/10062/82646>

Tartu Ülikooli raamatukogu 220: artiklisari Tartu Postimehes

UTLIB 220 › Vilunud raamatukoguhoidja töötab kord filoloog, kord juristi, kord füüsikuga
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_02_02_22.pdf?sequence=1&isAllowed=y

UTLIB 220 › Raamatukogu kolimise ajal tuli välja üllatusi
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_16_02_22.pdf?sequence=2&isAllowed=y

UTLIB 220 › Raamatukogutöötajast on saanud sõdur infosõja eesliinil
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_02_03_22.pdf?sequence=3&isAllowed=y

UTLIB 220 › Ka kõrvad oskavad lugeda. Muusikat!
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_16_03_22.pdf?sequence=4&isAllowed=y

UTLIB 220 › Vana tolmunud kirjasõna ootab varjendis kõrgematele korrustele pääsemist
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_30_03_22.pdf?sequence=5&isAllowed=y

UTLIB 220 › Digiraamat aitab hädast välja nii lõputöö kirjutaja, juhihakatise kui ka liblikateadlase
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_13_04_22.pdf?sequence=6&isAllowed=y

UTLIB 220 › Topeltpüha paik peahoones – seminarka
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_27_04_22.pdf?sequence=7&isAllowed=y

UTLIB 220 › Pole siidikäppadele: raamatuparandaja töö käib puuri, haamri ja giljotiiniga
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_11_05_22.pdf?sequence=24&isAllowed=y

UTLIB 220 › Topeltelu raamatukogus: leti taga lahke tädi, keldris rokifänn
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_25_05_22.pdf?sequence=25&isAllowed=y

UTLIB 220 › 93-aastane lugeja on igal hommikul raamatukogus kohal
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_08_06_22.pdf?sequence=26&isAllowed=y

UTLIB 220 › Vastuolu: 390-aastane alma mater ja 220-aastane raamatukogu. Kuidas siis nii?
https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_06_07_22.pdf?sequence=27&isAllowed=y

UTLIB 220) Milleks raamatukogule kunstnik? Aga ilma ei tule kõne allagi!

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_20_07_22.pdf?sequence=28&isAllowed=y

UTLIB 220) Raamatukogu säilitab hinnaliste maalide kõrval graafikat trükikunsti algaegadest

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_03_08_22.pdf?sequence=39&isAllowed=y

UTLIB 220) Kunagine luurerelv turgutab nüüd kustunud kultuuripärandit

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_17_08_22.pdf?sequence=91&isAllowed=y

UTLIB 220) Raamatukogu kirikus: lõpmatud redelid ning salapärased labürintid

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_31_08_22.pdf?sequence=40&isAllowed=y

UTLIB 220) Andmespetsialist Tiiu Tarkpea tark pea aitab teadusraha koduõuele tuua

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_14_09_22.pdf?sequence=41&isAllowed=y

UTLIB 220) Raamatukogu vajab kataloogi nagu õhku

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_28_09_22.pdf?sequence=48&isAllowed=y

UTLIB 220) TÜ raamatukogu e-poes selgub, et mahakantud Marxi ja Lenini venekeelsed teosed ahvatlevad Prantsuse ostjaid

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_12_10_22.pdf?sequence=49&isAllowed=y

UTLIB 220) Maksumaksja raha eest tehtud teadus olgu avalik? Raamatukogu arvab nii

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_26_10_22.pdf?sequence=50&isAllowed=y

UTLIB 220) Ülikooli raamatukogu legendaarsed juhid asusid selle etteotsa 30-aastaselt

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_09_11_22.pdf?sequence=51&isAllowed=y

UTLIB 220) «Korraks» tööle tulnud koguhoidjaid lummas raamatukogu ka aastakümneid hiljem

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_23_11_22.pdf?sequence=52&isAllowed=y

UTLIB 220) Lähed Tartusse konverentsile, aga satud hoopis Tõstamaale? Täitsa võimalik

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/82176/TPM_07_12_22.pdf?sequence=53&isAllowed=y

UTLIB 220) Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis käisid röövlid ja ka Kardemoni rahvas

- Aru, K. Meie raamatukogu ja meie aastaraamat. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 7-11.
- Aru, K. Koostaja. Õpetaja elav sõna. Vello Saage 100.sünniaastapäevaks. – Tallinn, 2022: EKSA
- Aru, K. Ühe tähtpäeva valguses: Tartu Ülikooli raamatukogu 220. – Raamatukogu, 4/2022, lk 3- 5.
- Aru, K. Õpetajate Leht pakub jätkuvalt võimalusi. – Õpetajate Leht, 19.08.2022
- Aru, K. Ainuke asi, mida peab kindlasti teadma... Err.ee: Arvamus, 14.06.2022
- Aru, K. Vaja on väärilist laenutustasu. – Tartu Postimees 13.10.2022;
- Aru, K. Riigimehest, kes peab meeles püsima. – Tartu Postimees 21.12.2022;
- Bernotas, Aili. Kadri Tammur 70. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 189–190.
- Друскин М. С. Собрание сочинений : в 7 т. / М. С. Друскин; ред.-сост. Л. Г. Ковнацкая. Т. 7 : Из личного архива / редколлегия: Л. Г. Ковнацкая [и др.]; ред. Н. В. Градобоева. Санкт-Петербург, 2022.
- Einasto, O. E-Service Quality Assessment in the Academic Library : Estonian Case Study. – Smart Libraries and Information Management in Digital Environment, Ed. By Neena and Sewa Singh. B.R. Publishing Corporation, Delhi, 2022. Vol. 2, pp. 385-403.
- Einasto, O. Raamatukogu uues kuues: koht, ruum, tehnoloogia, inimene. – TÜ Raamatukogu Aastaraamat 2010-2021. lk. 19-29.
- Einasto, O. Ülikooliraamatukogu e-teenuse kvaliteet ja “töötav kasutaja”: kontseptuaalne mudel. – TÜ Raamatukogu Aastaraamat 2010-2021. lk. 84-97.
- Tartu venekeelses ajalehes “Вестник Тарту” ilmus 13.11.2022 intervjuu Olga Einastoga “Работа библиотекаря – любить людей больше, чем книги”.
- Ermel, Malle. Tartu ülikooli raamatukogu kunagise bibliotekaari Emil Andersi mälestused. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 162–163.
- Raisma, Mariann; Ermel, Malle. Tartu ülikooli raamatukogu legendaarsed juhid asusid selle etteotsa 30-aastaselt. – Tartu Postimees, 9. november 2022. <https://tartu.postimees.ee/7644022/utlib-220-ulikooli-raamatukogu-legendaarsed-juhid-asusid-selle-etteotsa-30-aastaselt>
- Haak, K; Uri, K. Muudatusi ja arenguid TÜ raamatukogu kogude arenduse valdkonnas aastatel 2010-2021. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 37-36.
- Pai, K; Lembinen, L; Haak, K; Uri, K. Remondikümneend raamatukogus. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 29-35.
- Kaseorg, Svea. LibOCS veebilehe haldamine (uudiste kirjutamine). LibOCS veebileht <https://www.libocs.ut.ee/news/>
- Kaseorg, Svea; Neerut, Lilian; Lembinen, Liisi, & Arust, Evelin. (2022). “Drivers and barriers of citizen engagement in open science and the role of university libraries in the Baltics.” Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6997820>

Külv, L. Ülikooli raamatukoguvõrk aastatel 2010–2021. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 79–82.

Andersson, Margaretha, **Lembinen, Liisi**, Schmidt, Birgit, & Schatz, Merle. (2022). ENLIGHT RISE - Deliverable 3.1 - Mapping of Digital Research Infrastructural Resources. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.733477>

Lembinen, Liisi; Tarkpea, Tiiu. Tartu Ülikooli raamatukogu - avatud teaduse lipulaev . – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 47–57.

Nordling, Josefine, Assinen, Pauli, Fuchs, Siiri, Kuusniemi, Mari Elisa, Lembinen, Liisi, Mihai, Hannah, Alaterä, Tuomas, Meerman, Bert, Vecpuse, Elza, & Ivarsson, Lars-Owe. (2022). D4.4 Report and recommendations on FAIR incentives and expected impacts in the Nordics, Baltics and EOSC. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6881009>

Nordling, Josefine, Assinen, Pauli, Lembinen, Liisi, Mihai, Hannah, Alaterä, Tuomas, Hindersson-Söderholm, Tua, Lindh, Karolina, & Fuchs, Siiri. (2022). EOSC Nordic WP4 FAIR incentives interview data [Data set]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7433253>

Schmidt, Birgit, Rettberg, Najla, Schatz, Merle, van Ittersum-Leegte, Marjan, Schwamm, Hardy, van Nieuwerburgh, Inge, Lembinen, Liisi, Laučíková, Rebeka, Bennett, Claire, Lagvik, Christer, Sagaminaga, Amaya, & Piñeiro Fernández, Marian. (2022). D7.1 ENLIGHT Open Science Status Quo & Opportunities (v0.3). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7092120>

Maimets, Kaire. Raamatukogus on muusikaga kohtumise paik. –Universitas Tartuensis 2/2022. <https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/4221>

Mölder, Ülle. ERÜ vanaraamatu toimkonna koolitus-seminar oktoobris 2021. – Raamatukogu 1/2022, lk 38–39.

Neerut, Lilian; Seiler, Vilve; Tarkpea Tiiu. Raamatukogu teadlaste teenistuses. Erialainfo talituse areng ja töötajad. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022.

Sepp, A. Mingem üles mägedele Tartu ja Tallinna ESTERi liitmine ja Sierra kasutuselevõtt.– Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 71–78.

Sepp, A. UTLIB teater hoiab raamatukogu teatritraditsiooni elus – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 164–171.

Zettur, P. TÜ raamatukogu digiteerimistegevus .– Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 66–69.

Leppik, Lea; Teemus, Moonika; Vint, Tiina. Karl Morgensterni vanaisa kell. – Tartu Ülikooli ajaloo küsimusi, 50. Tartu, 2022, lk 119–135. <https://doi.org/10.15157/tyak.v50i.22059>

Teemus, Moonika. Karl Morgensterni aasta 2020. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 144–146. <https://doi.org/10.15157/tyrtar.v12i.19103>

Teesalu, Ave. Kaspar Kolk 50. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 199–200.

Teesalu, Ave. Tartu Ülikooli raamatukogu seinakalendrid 2002–2022. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 130–143. <https://doi.org/10.15157/tyrtar.v12i.19102>

Tiik, Marianne Marlene; Lembinen, Sulo. Ilmar Vene 70. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 188–189.

Tiik, Marianne Marlene. Näituste taastulemisest. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 149-150.

Tiik, Marianne Marlene. Kui tõratungalt tuleleek sind tabab. Jaan Tooming 75. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 160-161.

Dante Alighieri. Jumalik komöödia : Paradiis. Itaalia keelest tõlkinud Harald Rajamets, Ilmar Vene ja Ülar Ploom. Kommenteerinud Ülar Ploom ja Ilmar Vene. Tallinn, 2022.

Vene, Ilmar. Inimeseks saamine. – Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamat 2010–2021. Tartu, 2022, lk 14–17. <https://doi.org/10.15157/tyrtar.v12i.19085>

Vene, Ilmar. Tükike Saksamaad [Goethe-ajastu ja Tartu Ülikooli raamatukogu]. – Tuna 4/2022, lk 2–7. <https://www.ra.ee/tuna/tukike-saksamaad/>

Vene, Ilmar. Juri Lotman, ülikooli kõige tähtsam mees. – Sirp, 4. veebruar 2022, lk 7. <https://sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/juri-lotman-ulikooli-koige-tahtsam-mees/>

Vene, Ilmar. Kultuur ja barbaarsus [Juri Lotmanist]. – Sirp, 11. veebruar 2022, lk 22. <https://sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/kultuur-ja-barbaarsus>

Vene, Ilmar. Olemuslikkus ja märgilisus [Juri Lotmanist]. – Sirp, 18. veebruar 2022, lk 29. <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/olemuslikkus-ja-margilisus/>

Vene, Ilmar. Vaheldumisi ja vastanduvalt [Justus Lipsiuse traktaadist „Laimamisest. Meelekindlusest“]. – Sirp, 10. juuni 2022, lk 21–22. <https://sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/vaheldumisi-ja-vastanduvalt/>

Vene, Ilmar. Roomlaste argipäev [Karl-Wilhelm Weeberi raamatust „Vana-Rooma argielu“]. – Sirp, 29. juuli 2022, lk 24–25. <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/roomlaste-argipaev/>

Lisa 3. Tartu Ülikooli raamatukogu töötajate läbiviidud koolitused, ettekanded konverentsidel ja seminaridel 2022. a

Allas, K. Meisterda Ukraina sõbrale helkur! – õpituba “Tund raamatukogus”/”Kogu Eesti loeb” ürituse raames. TÜ raamatukogu, 12.10.2022.

Aru, K. Jaan Tõnisson ja ühistegevus Eestis. –Ettekanne. Eesti Kultuuriseltside Ühendus/ Vanemuise Selts. Tartu, 03.02.2022.

Aru, K. Eesti Kirjameeste Selts avaliku ruumi kujundajana. – Ettekanne teaduskonverentsil Eesti Kirjandusmuuseumis. Tartu, 09.03.2022.

Aru, K. Karl August Hermann eesti asja ajajana. –Ettekanne. Eesti Kultuuriseltside Ühendus. Tartu, 13.08.2022.

Aru, K. Kui seitung kirjutas, siis nii see ka oli. Miks ajalehte usaldati? – Ettekanne teaduskonverentsil. Tartu, 08.09.2022.

Aru, K. Raamatukogu läbi aegade. – Ettekanne konverentsil. MTÜ Viru Instituut ja Neeruti Selts. Kadrina, 16.09. 2022.

Aru, K. Raamatukogu võimust. – Ettekanne Pärnu Academia Pernaviensis. Pärnu, 27.10. 2022.

Bachmann, S. University of Tartu Library. – Ettekanne. Erasmus Staff Week for Librarians University of Algarve Library. Algarve Ülikool, 20.05.2022.

Einasto, O. Raamatukogu kommunikatsioon Gutenbergist Zuckerbergini – Ettekanne. Eesti teadusraamatukogude visioonikonverents. TÜ raamatukogu, 01.11.2022.

Einasto, O. Uus lugejate põlvkond meie raamatukogus – uus väljakutse. – Loeng Tartu Ülikooli raamatukogu siseseminaril. TÜ raamatukogu, 15.05.2022.

Einasto, O. Tänapäeva ülikooliraamatukogu teenused ja teeninduskorraldus. – Loeng koos maja tuuriga TÜ infoteaduse suveakadeemia osavõtjatele. TÜ raamatukogu, 28.06.2022.

Einasto, O. Põlvkonnateooriad ja Zuumerite põlvkond lugejatena. – Loeng Tartu Ülikooli erialaraamatukogude sügiseminaril. Tartu, 10.10.2022.

Einasto, O. Mida ja kuidas öelda, kui... –Koolitus-seminar TÜ raamatukogu KHO osakonnale. TÜ raamatukogu, 30.11.2022.

Einasto, O. Infosõda - kuidas eristada õiget ja valet infot. – Loeng vene keeles “Tund raamatukogus”/”Kogu Eesti loeb” ürituse raames. TÜ raamatukogu, 12.10.2022.

Einasto, O. Infosõda - kuidas eristada õiget ja valet infot. – Loeng eesti keeles Treffneri gümnaasiumi infosõjalaase uurimistööga tegelevatele õpilastele. TÜ raamatukogu, 17.11.2022.

Einasto, O. Tänapäeva teadusraamatukogu funktsioonid ja teenused. – Loeng Ida-Virumaa haridustöötajatele, 27.04.22.

Ermel, M. TÜ raamatukogu 220. aastapäevale ja raamatukogude aastale pühendatud ettekanne Valga praostkonna sinodil. Sangaste, 11.05.2022.

- Gradoboeva, N. TÜ raamatukogu Lotmani näituse online-esitlus Pihkva oblasti teadusliku universaalaramatukogu rahvusevahelisel konverentsil „Lotman 100“. –Veebiettekanne, 28.02.2022.
- Kartul, A. Trubaduudid ja nende aeg. – Loeng rahvusvahelisel vanamuusika päeval TÜ raamatukogus. Tartu, 21. 03. 2022.
- Kartul, A. WOMEX 2022: värsked muljeid. – Ettekanne TÜ raamatukogus maailmamuusika messi külastusest. Tartu, 10.11.22.
- Kaseorg, S. Drivers And Barriers Of Civic Engagement In Open Science And The Role Of University Libraries In The Baltics. – Ettekanne. Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities. Zoomis 26.05.2022.
- Kaseorg, S. Librarians as Partners in Citizen Science: Drivers and Barriers. – Ettekanne. Collaboration and Participation Perspectives for Open Research in the Baltics: Researchers, Citizens, and Librarians as Partners. Zoomis 25.10.2022.
- Kaseorg, S. Open Science Activities in the University of Tartu. – Ettekanne. International Partners Week Jeruusalemma Heebrea Ülikoolis. Jeerusalemm 16.11.2022.
- Kaseorg, S. Research Support and User Training: University of Tartu Library courses .– Ettekanne. Tartu Linnaraamatukogu töötajatele ja läti külalistele TÜ raamatukogus. Tartu 15.09.2022.
- Kaseorg, S. Raamatukogude roll kodanikuteaduses. – Ettekanne. ETAGi kodanikuteaduse teemaline ümarlaud. AHHAAs 16.12.2022.
- Kaseorg, S. Research Support and User Training: University of Tartu Library courses.– Ettekanne. Nord Plus Adult raames Tartu Linnaraamatukogu töötajatele ja läti külalistele. TÜ raamatukogus 23.11.2022.
- Kaseorg, S. Research Support and User Training: University of Tartu Library courses. – Ettekanne. Riia Stradiņši Ülikooli külaskäik TÜ raamatukogus 09.12.2022.
- Külv, L. Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamatud – huvitavaid fakte raamatukogu tegemistest läbi aegade aastatel 1995-2005, 2010-2021. – Ettekanne Tartu Ülikooli erialaraamatukogude sügisseminaril Tartus, 10.10.2022.
- Lembinen, L. „LibOCS – Open and Citizen Science in Baltic Academic Libraries“, LIBOCS projekti avalik veebiseminar „Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities“, 25.10.2022. Zoomis, <https://doi.org/10.5281/zenodo.7297966>
- Lembinen, L. „LibOCS–Open and Citizen Science in Baltic academic libraries“, LIBOCS projekti avalik veebiseminar “Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities”, May 26, 2022. Zoomis, <https://doi.org/10.5281/zenodo.6669191>
- Lembinen, L. 2022 INOS projekti Innovative INOS: Bringing Open Knowledge and Innovation to Higher Education – ettekanne LIBOCs projektist ja osalemine ümarlaua diskussioonis, 04.05.2022, <https://inos-project.eu/2022/03/22/innovative-inos-bringing-open-knowledge-and-innovation-to-heis-3-4-may-2022/>
- Neerut, L. Raamatukogude roll kodanikuteaduses. – Ettekanne. XV teadus- ja erialaraamatukogu päev. Delta maja , Tartu 27.10.2022.
- Neerut, L. University of Tartu Library. – Ettekanne. Erasmus Staff Week for Librarians University of Murcia Library. Murcia Ülikool, 31.05.2022.

Tarkpea, T. RDM support in UT Library. – Ettekanne. Riia Stradiņši Ülikooli külaskäik TÜ raamatukokku, 09.12.2022.

Teemus, M. Karl Morgenstern Tallinnas. – Ettekanne. Mikkelis muuseumis, 17.08.2022.

Lisa 4. 2022. a korraldatud konverentsid, seminarid jt üritused

27. jaanuaril Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esines Karoliine-Lisette Kõiv

07. märts XXIV mäluasutuste talveseminar “Kodanikuteadus mäluasutustes – võimalused ja takistused”

- ✓ Krista Aru, Tartu Ülikooli raamatukogu direktor. Avasõnad
- ✓ Veljo Runnel, Tartu Ülikooli loodusmuuseumi harrastusteaduse peaekspert. Harrastusteadlaste roll loodusteaduslike kogude digiteerimisel
- ✓ Aigi Rahi-Tamm, Tartu Ülikooli ajaloo ja arheoloogia instituut, arhiivinduse professor ja Sven Lepa, Rahvusrhiivi Tartu kasutusosakonna asejuhataja. Osaluskuultuurist Rahvusrhiivi ühisloomeprojektide näitel
- ✓ Anu Kannike, Eesti Rahva Muuseumi vanemteadur. Eesti Rahva Muuseumi rakenduslikud toidu-uuringud ja koostöö väikeettevõtjatega
- ✓ Kai Pata, Tallinna Ülikooli täiskasvanuhariduse ja mitteformaalõppe professor. Kodanikuteadus ülikoolides ja mäluasutustes - INOS projekti näitel
- ✓ Vahur Puik, MTÜ Eesti Fotopärand juhatuse liige. Ajapaik by the book
- ✓ Liisi Lembinen, Tartu Ülikooli raamatukogu arendusdirektor. LibOCS projekti tutvustus
- ✓ Mõttetalgud

31. märtsil Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esinesid fonoteegis Lee Taul ja Tomas de Real

28. aprillil Tartu Folgiklubi üritus raamatukogus esines esines fonoteegis „inBoil“ Rootsmäe

26. mai veebinar „Citizen Involvement in Open Science: Roles, Levels and Opportunities“

- ✓ Gita Rozenberga, Läti Ülikool.
- ✓ Liisi Lembinen, Tartu Ülikooli raamatukogu.
- ✓ Svea Kaseorg, Tartu ülikooli raamatukogu.

28. mai Peeter Oleski mälestuspäev

- ✓ Raul Rebane. Mees ja tema lugu
- ✓ Mait Klaassen. Suur Peeter ja Väike Peeter
- ✓ Arnold Sinisalu. Peetrile mõeldes
- ✓ Meelis Paavel. Peeter Olesk - maavanemate igavene koordinaator
- ✓ Tiit Hennoste. Meie Peeter. Sissejuhatuseks ühest raamatust
- ✓ Kristi Metste. Õpetaja Peeter Olesk
- ✓ Rein Veidemann. Kirjanduslugu kui kodulugu. Peeter Olesk.
- ✓ Janika Kronberg. Peeter ja raamat
- ✓ Tiina Kirss. Vastuvaates ja isepäi. Peeter Olesk ja eesti kirjandus
- ✓ Tõnis Lukas. Peeter Olesk ja Eesti riik

03. juunil Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esines Tõnu „Tõun“ Timm

29. septembril Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esines esines fonoteegis Peeter Volkonski

10 oktoobril Tartu Ülikooli erialaraamatukogude sügisseminar

- ✓ Olga Einasto, TÜ raamatukogu. Uus lugejate põlvkond meie raamatukogus – uus väljakutse
- ✓ Lilia Külv, TÜ raamatukogu. Tartu Ülikooli raamatukogu aastaraamatud – huvitavaid fakte raamatukogu tegemistest läbi aegade aastatel 1995-2005, 2010-2021
- ✓ Anne Allikvee, Haridusteaduste instituudi raamatukogu juhataja. Haridusteaduste instituudi raamatukogust – ajalugu, kolimine...

24.-30. oktoobril ülemaailmne Avatud juurdepääsu nädal TÜ raamatukogus

- ✓ 24.10 algas teaduspostrite kogumiskampaania, infolauas tutvustati DataCite ja repositooriume TÜ DSpace, DataDOI
- ✓ 25.10 toimus projekti LibOCS teavituse üritus, infolauas tutvustati avatud juurdepääsu võimalusi ja kodanikuteadust
- ✓ 26.10 toimus kliimateemaline töötuba Madis Vasseri juhendamisel, infolauas tutvustati avatud teadust, andmehaldust ja vastavateemalisi kursusi
- ✓ 27.10 toimus Bookeye skanneri koolitus, infolauas tutvustati digiteerimist ja digiraamatute kättesaadavaks tegemist EODOPEN projektis
- ✓ 28.10 Euroopa teaduspilv (EOSC)

27. oktoobril Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esines Peeter Tooma

01. november Teadusraamatukogude visioonikonverents

- ✓ Tartu Ülikooli rektor, professor Toomas Asser. Avasõnad
- ✓ Eva Mendez, Carlos III Madridi Ülikool (virtuaalne ettekanne). Avatud teadus 20xx? Unustage tähtajad, muutke strateegiat!
- ✓ Luukas Kristjan Ilves, Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium (video ettekanne)
- ✓ Erin Stalberg ja Heather Sardis, Massachusetts Tehnoloogia Instituudi (MIT) raamatukogu. Anatomy of Library-Led Change (virtuaalne ettekanne)
- ✓ MacKenzie Smith, California Davis Ülikooli raamatukogu. Librarians in the Loop: the future of research libraries in a data-driven world (virtuaalne ettekanne)
- ✓ Andres Kollist, Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu. Info mõistmine, selle omanik, väärtus ja hind olukorras, kus kõik on muutunud
- ✓ Martin Eessalu, Haridus- ja Teadusministerium. Teadusraamatukogude roll riigi vaates
- ✓ Aija Sakova, Tallinna Ülikool. Tuleviku teadusraamatukogu kui ajatu ruum ja muutuste kiirend

- ✓ Tanel Alumäe, Tallinna Tehnikaülikool. Summarization ja arvuti poolt assisteeritud orienteerumine suurtes tekstimassiivides
- ✓ Olga Einasto, Tartu Ülikooli Raamatukogu. Raamatukogu kommunikatsioon Gutenbergist Zuckerbergini

24. novembril Tartu Folgiklubi üritus. Raamatukogus esinesid Tarmo ja Toomas Urb

Lisa 5. 2022. aastal eksponeeritud näitused

Jaanuar

- Tartu-Ningbo fotonäitus. Koostaja Tartu linnavalitsus.
- Eesti luuleraamat 2021: algupärandeid ja kordustrukke. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundus Lilian Mengel.
- Eesti proosaraamat 2021: algupärandeid ja kordustrukke. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundus Lilian Mengel.
- Veljo Runneli fotonäitus "Rohelise viiskümmend varjundit".

Veebruar

- Urmas Viigi koomiksinäitus "Tume planeet".
- Robert Suvi ateljee õpilaste maalinäitus.
- Liisi Ojamaa 50. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundus Lilian Mengel.
- Maaülikooli tudengite maketinäitus „Eesti taluaia mustri otsingul“.
- Juri Lotmani juubelinäitus "Juri Lotman - Tartu Ülikooli professor". Koostajad Tatjana Šahhovskaja ja Nataliia Gradoboeva, kujundus Lilian Mengel.

Märts

- Ukraina autorite raamatute väljapanek. Koostajad Anastassija Kortsinskaja ja Margit Leesik.
- „Haridus kõigile: J. A. Comeniuse pärand maailmale“. Koostaja Tšehhi Vabariigi Suursaatkond.
- Sulev Kuuse fotonäitus „Mere taga on Maa“.
- Carl-Christian Frey maalinäitus "ÜDU".
- Soome moefotograafi Elina Simoneni näitus "Sõnast pildiks".
- Tõlkeahinna pälvinud raamatud. Koostajad Tiiu Täpsi ja Agnes Kivi.
- Tõlkija Mati Sirkel – Eesti Vabariigi kultuuri elutööpreemia laureaat Mati Sirkel. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundus Lilian Mengel.
- Mininäitus „Kogude pärlid“. Koostaja TÜ raamatukogu, kujundus Lilian Mengel.

Aprill

- Ave Alavainu. In memoriam. Koostaja Marianne Marlene Tiik, kujundus Lilian Mengel.
- Pallase tekstiiliosakonna näitus „Kes juhib mängu?“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Anne Rudanovski kohaspetsiifiline installatsioon „Forseliuse poiss. Ta ikka loeb“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Jonna Kubu serigraafia ja origami näitus "KEST, MINE". PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Rauno Thomas Mossi kollaažid „Tundelukud“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.

Mai

- Harri Puderselli 100. Näituse korraldajad on Tartu kunstikool ja kõrgem kunstikool Pallas. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Pallase maaliosakonna tudengite näitus „Loom minu sees“ ja „Mängu abstraktsioon“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Sirje Peterseni maalinäitus „Mängu ilu“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Marina Aleksejeva joonistuste näitus „Nüüd on sinu käik“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- Margus Meinarti maalinäitus „OBUNE“. PRIMA VISTA näitused, projektijuht Edith Hermann.
- „Peeter Olesk 25.12.1953 – 25.11.2021. Fotomeenutusi“. Koostanud Marianne Tiik ning kujundus Lilian Mengel.

Juuni

- „Erich Arrak 1925-1997. Maalid“. Koostanud Agu Kull, Helmi Sakkov, Margus Meinart, Mati Hint, Piibe Arrak, Moona Arrak, Madis Malkov ja Tõnu Arrak.
- Näitus Ljudmilla Mesropjani kunstikogust.
- Konrad Mägi Ateljee aastanäitus.

September

- 22 kunstniku ühisnäitus „(Sise)kõnelused“.
- Asteria maalide esiknäitus „Elueliksiir“.

Oktoober

- „Nähtamatust kuuldavaks – seni varjus olnud vinüüle“. Koostaja TÜ raamatukogu muusikaosakond
- „Nikolai Jasnetski – restauraator ja kunstnik“. Koostaja Nadežda Valk
- „Omnia munda mundis. Marju Lepajõe 60“. Koostajad Marianne Tiik, Agnes Kivi ning kujundas Lilian Mengel.

November

- Arvo Iho foto- ja filmiloomingu näitused „Aphrodite lummus“, „Unistuste aed“ ning mängufilmi „Stalker“ ajal tehtud fotode galerii.
- Näitus handide keelest ja kultuurist „Meie põlisrahvastest sõbrad“. Koostaja Edina Csüllög.
- Tartu Ülikoolis 2022. aastal kaitstud doktoritööd. Koostaja Mare Pikkel.
- „Kas keegi on näinud elektrit?“. Koostajad Evelin Arust, Lilian Mengel ja Herdis Olmaru, kujundas Lilian Mengel.

Detsember

- Tartu Rahvaülikooli ja Räpina aianduskooli floristika õpilaste pärgade näitus „Talvering“.